

รายงานการวิจัยเรื่อง
แนวทางการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนในชุมชนตำบลบางสระเก้าอำเภอ
แหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีเพื่อเพิ่มรายได้ที่ยั่งยืน

โดย

กิจทวีสิน วิชัยดิษฐ์
ชัยชนะ มิตรสัมพันธ์
จิรภัทร ตันติทวีกุล
เกษสุณีย์ บำรุงจิตต์
สัมภาษณ์ สุวรรณคีรี

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2562 สังกัด คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชน 3) แนวทางที่ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชน เป็นวิจัยผสมระหว่างวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพทอเสื่อกกเป็นอาชีพเสริมที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา แล้วนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลที่เป็นเชิงคุณภาพ ได้นำมาวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนได้ดำเนินงานโดยมีกลุ่มแม่บ้าน ได้รวมตัวกันแบบมีส่วนร่วม เช่น ได้มีการปรึกษาและแบ่งหน้าที่กันทำ เช่น การปลูกต้นกก การตัดกก การย้อมกกด้วยวัสดุธรรมชาติ การออกแบบลวดลายเส้นใยกก ลวดลายใหม่ ๆ การทอกก และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นการร่วมมือในการดำเนินงานที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากพ่อแม่และบรรพบุรุษ ซึ่งยังไม่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้ามาใช้แต่ประการใด 2) ปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชนโดยใช้ 2.1) เงินทุนที่ไม่คิดดอกเบี้ย 2.2) วิทยาการที่มีความเชี่ยวชาญในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและทันสมัย 2.3) การจัดจำหน่าย โดยมีสถานประกอบการมารับซื้อหรือจำหน่ายทางเว็บไซต์ 2.4) การออกแบบลวดลายที่ทันสมัยในการดึงดูดผู้บริโภค 2.5) การประชาสัมพันธ์ โดยรัฐบาลให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ทางทีวี วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์วารสาร รวมทั้งการจัดจำหน่ายในเทศกาลต่าง ๆ เช่น ที่เมืองทองธานี เป็นต้น 3) แนวทางที่ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชน มีดังนี้ 3.1) ด้านการจัดตั้งวิสาหกิจของชุมชน ทำทะเบียนสมาชิก เพื่อสร้างรายได้ร่วมกัน 3.2) มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆที่ได้มาตรฐาน กลุ่มต้องผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของท้องตลาด ต้องสร้างผลิตภัณฑ์หรือสินค้าใหม่ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เพื่อยกระดับสินค้าให้มีคุณภาพและขอรับรองมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ 3.3) มีเงินลงทุนสำรองของกลุ่มอาชีพ 3.4) กลุ่มต้องนำเงินของทุนของกลุ่มอาชีพมาจัดซื้อวัสดุเพื่อให้สมาชิกทอเสื่อกกไว้เป็นสินค้าสำรอง (สต็อก) เพื่อรองรับการจำหน่ายและแก้ไขปัญหาขาดแคลน 3.5) กลุ่มต้องพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยแบบใหม่ๆเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าของผลิตภัณฑ์ 3.6) การศึกษาดูงานการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพกลุ่มให้สามารถ พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า เพิ่มช่องทางการตลาด และเพิ่มยอดจำหน่ายให้กับกลุ่มอาชีพทอเสื่อกก อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เพื่อกระตุ้นแนวความคิดการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพอย่าง ยั่งยืน

ยกระดับกระบวนการการทำงานเป็นกลุ่มให้สมาชิกเข้าใจ 3.7) การจัดทำระบบบัญชีอย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องมีคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มอาชีพสามารถเข้าใจร่วมกัน ที่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

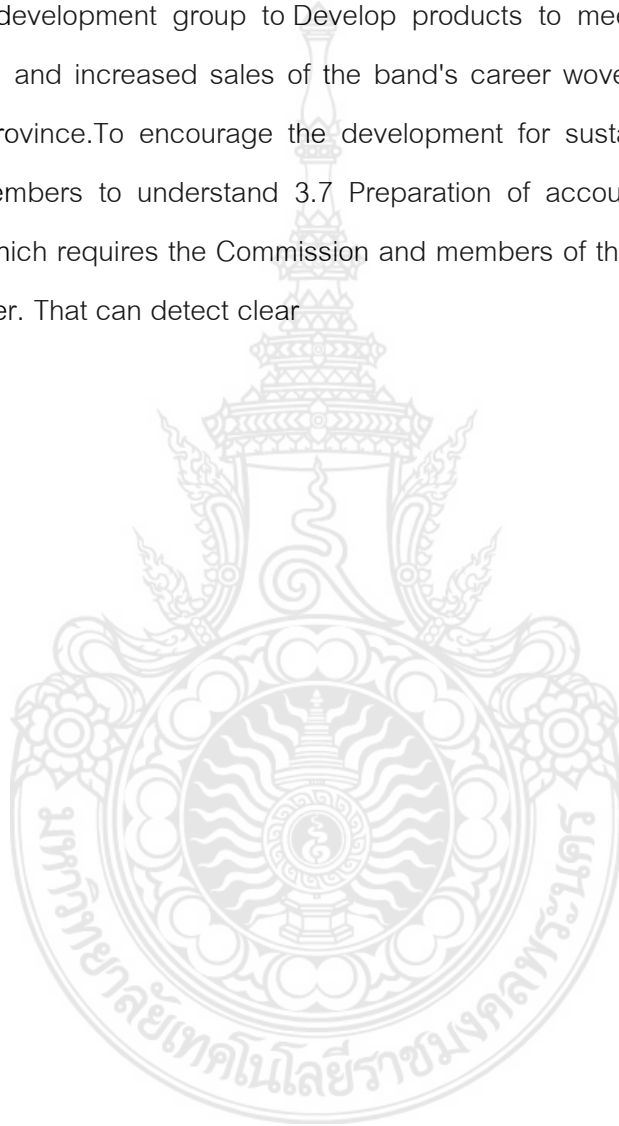
คำสำคัญ 1. การดำเนินงาน 2. เสื่อกก 3. ปัจจัยที่ส่งเสริมการพัฒนาชุมชน 4.แนวทางส่งเสริมอาชีพ

Abstracts

The study was aimed at 1) studying the operation of the professional group in the Bang Sa Community in Amphor Laem Singh, Chanthaburi Province, and 2) studying the factors that strengthen the professional development in the community. 3) guidelines that promote the strengthening of professional development for the community. The study applied the combination of the quantitative and qualitative research methods. The sampling subjects were the villagers who weave mats from kok plant or reed mats as their supplementary profession. They had not received any constructive professional development. The quantitative data collected were computerized into percentage, means, and standard deviation. The qualitative data were analyzed for content and subject matter. It was found that 1) the operation was done by the group of housewives who actively participated, consulting among each other and dividing the roles and responsibilities, such as planting reed, cutting reed, dyeing the raw material with organic substances, designing new patterns on reed fiber, and transforming the products. The operation was done based on the folk knowledge that had been passed from generation to generation without using modern technologies. 2) The factors that strengthen the professional development for the community are 2.1) the non-interest loan; 2.2) the experts who can help in designing a variety of fashionable products; 2.3) the sale distribution to distributors & shops or through the website; 2.4) the design of modern patterns that attracts consumers; 2.5) the advertising by the government in many platforms such as TV ads, radio ads, print ads in newspapers and magazines, and product trade exhibition (expo) or festivals like Muang Thong Thani Expo. 3. Guidelines to promote the strengthening of professional development for the community are as follows 3.1 Establishment of community enterprises. Membership Registration To make money together 3.2 Processing of new products that meet the standards Group to produce standard products to meet the needs of the market. To create products or new products. The uniqueness of Laem Sing district. Chantaburi province, To enhance produce quality and certifies quality standards for products 3.3 A professional group of

reserves 3.4 The amount of capital required to bring a group of professional procurement of materials to members of woven reed mats as its reserve (stock). To support the distribution and resolve shortages 3.5 The need to develop new and advanced packaging to optimize the value of its products 3.6 The study, promotion and sponsorship and development group to Develop products to meet customer needs. Channel Marketing and increased sales of the band's career woven reed mats. Laem Sing Chantaburi province.To encourage the development for sustainability. Raise the working group members to understand 3.7 Preparation of accounting systems in a systematic way. Which requires the Commission and members of the profession can be understood together. That can detect clear

Key words: 1. operation 2. reed mat 3. factors promoting community development
4.Guidelines to promote the strengthening of professional

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ซึ่งคณะผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ดร.ธเนศ ต่วนชะเอม อดีตผู้อำนวยการกองส่งเสริมโครงการวิจัยและกองประสานงานวิจัย สภาวิจัยแห่งชาติ และปัจจุบันเป็นที่ปรึกษาสถาบันพัฒนานักวิจัยแห่งประเทศไทยและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย จันทราเกษม ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อีกทั้งให้การสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา ทำให้คณะผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยนี้ได้สำเร็จ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณกำลังใจจากเพื่อนๆ ของคณะผู้วิจัย ที่เป็นกำลังใจและให้ความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่พึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบให้กับบิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณของคณะผู้วิจัยทุกท่าน และหากว่างานวิจัยนี้มีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้วิจัยขออภัยขอรับข้อเสนอแนะและยินดีปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

กิจทวีสิน วิชัยดิษฐ
ชัยชนะ มิตรสัมพันธ์
จิรภัทร ตันติทวีกุล
เกษสุณีย์ บำรุงจิตต์
สัมพันธ์ สุวรรณศิริ

30 ตุลาคม 2562

สารบัญ

บทที่		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย	ก
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
	กิตติกรรมประกาศ	จ
	สารบัญ	ฉ
	สารบัญตาราง	ช
1	ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
	1.1 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	4
	1.2 ขอบเขตของโครงการวิจัย	5
	1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
	1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	2.1 ทฤษฎีการมีส่วนร่วม	8
	2.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ	9
	2.3 ทฤษฎีการประเมินผล	10
	2.4 การพัฒนาอาชีพให้ประสบผลสำเร็จ	10
	2.5 โครงสร้างองค์กรและแผนพัฒนาบุคลากร	11
	2.6 ประโยชน์ของการพัฒนาอาชีพ	12
	2.7 กลุ่มงานส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน	13
	2.8 การรวมกลุ่มสมาชิก	14
	2.9 ขั้นตอนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ	14
	2.10 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ	16
	2.11 ขั้นตอนและวิธีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ	16
	2.12 คุณสมบัติของกลุ่มอาชีพที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ	17
	2.13 การพัฒนากลุ่มอาชีพ	18
	2.14 การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์	20
	2.15 การจัดสรรผลกำไร	20
	2.16 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
	2.16.1 งานวิจัยในประเทศ	23
		ฉ

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีการดำเนินการวิจัย
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3.2	ขอบเขตของโครงการวิจัย
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล
3.7	การเขียนรายงานการวิจัย
4	ผลการวิจัย
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของชุมชน
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพของชุมชน
	ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาอาชีพของชุมชน
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ
5.1	สรุปผลการวิจัย
5.2	อภิปรายผลการวิจัย
5.3	ข้อเสนอแนะ
	บรรณานุกรม
	ภาคผนวก : แบบสอบถาม
	ประวัติผู้วิจัย

บทที่ 1

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

เมื่อสังคมไทยได้นำระบบเศรษฐกิจนี้เข้า มาใช้จึงทำให้เกิดช่องว่างด้านการดำเนินชีวิตของ ประชากรไทยที่แตกต่างกันออกไป จาก ความสามารถและโอกาสของบุคคลทำให้ระดับรายได้แตกต่างกัน รวมถึงการแข่งขันทาง เศรษฐกิจของธุรกิจในห้องถิ่นที่ไม่มีศักยภาพในการแข่งขันที่เพียงพอกับธุรกิจขนาดใหญ่ ได้ ดังนั้น การส่งเสริมการแข่งขันเศรษฐกิจในระดับฐานรากจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อ สนับสนุนและ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยเฉพาะการส่งเสริมการรวมกลุ่มของ ประชาชนในการประกอบธุรกิจเป็น วิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มอาชีพในชุมชนซึ่งมีทรัพยากรอยู่ แล้วให้มีการพัฒนาความสามารถและศักยภาพเพื่อ สร้างโอกาสในการแข่งขันและให้คนใน ชุมชนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ (สุชานาถ พัฒนวงศ์งาม, 2554)

ชุมชนกลุ่มอาชีพ ตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมงสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เป็นหน่วยการ ประชาชน ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง รับราชการ ประกอบธุรกิจ การค้า ประชาชนมีรายได้น้อย และ ปัจจุบันตำบลบางสระแก้ว ได้มีระบบเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมในครัวเรือน และกลุ่มอาชีพ เพื่อเป็นรายได้อีก ทางหนึ่ง ในการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มนั้น สิ่งสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้กลุ่ม ประสบผลสำเร็จได้นั้น คือกลุ่มจะต้องมีการระดมทุนภายในกลุ่มให้มากขึ้นรวมทั้งขอรับการสนับสนุนเงินทุน จากภายนอก มีการจัดทำระเบียบข้อบังคับของกลุ่มอย่างชัดเจนเพื่อให้กระบวนการดำเนินงานของกลุ่มมี เป้าหมายที่ชัดเจนและควรมี การส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างชาย – หญิง เพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มมี ความเหมาะสมของแต่ละเพศ และตาม ความถนัดของแต่ละกลุ่ม และควรมีการพัฒนาสมาชิก โดยการ ไปศึกษาดูงาน ฝึกอบรม เพื่อพัฒนาอาชีพอย่างน้อยปีละครั้ง 1.2) ในการผลิตสินค้าและคุณภาพของสินค้า หากกลุ่มอาชีพสามารถนำวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนมาสร้าง มูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์จะช่วยลดต้นทุนการผลิต ของกลุ่มได้ และองค์การบริหารส่วนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมงสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ควรจัดการฝึกอบรม เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า มีปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัย สวยงาม สะดุดตา เปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งแลดูธรรมดาในสายตาผู้บริโภคทั่วไป โดยการนำ “เรื่องราว (Story)” การสร้างแบรนด์สินค้ามาใส่ลงไป ในตัวสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นที่มาของ ผลิตภัณฑ์ หรือความพิเศษของผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างแรงดึงดูดให้ลูกค้าสนใจและจดจำผลิตภัณฑ์นั้น ซึ่งถือเป็น กลยุทธ์ทางการตลาดที่ถูกนำมาใช้บ่อยขึ้นในปัจจุบัน ควรมีการพัฒนาฝีมือ แรงงานด้านการผลิตโดยการ ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากผู้ที่มีทักษะและประสบการณ์ภายในกลุ่มส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้เข้าร่วม โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ จะ

ช่วยยกระดับมาตรฐานสินค้าให้ได้คุณภาพ 1.3) ด้านการตลาด กลุ่มอาชีพควรมีการแสวงหาตลาดใหม่เพิ่มเติมอยู่เสมอ และสำรวจสภาพตลาดก่อน ผลิตและจำหน่ายสินค้า เพื่อให้สินค้าตรงกับความต้องการของตลาด ควรมีการคิดต้นทุนผลผลิตเพื่อกำหนดราคาสินค้า ก่อนขาย และควรมีการอบรมให้ความรู้เรื่องการตลาดแก่สมาชิกกลุ่มและมีการส่งเสริมการตลาดอย่างต่อเนื่อง 1.4) ด้านงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงาน ภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อการกຸ້ຍມในการพัฒนากลุ่มอาชีพ เช่น ขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอแหลมสิงห์ หรือเพิ่มหุ้นเพื่อระดมทุนจากสมาชิกในกลุ่ม และกลุ่มอาชีพแต่ละกลุ่มควรจัดบัญชีแสดง รายรับรายจ่ายของงบประมาณโดยปิดประกาศหรือแจ้งให้สมาชิกกลุ่มทราบอยู่เป็นระยะ 1.5) ด้านวัฒนธรรมองค์กร กลุ่มอาชีพควรมีแนวทางในการบริหารจัดการความขัดแย้งที่ชัดเจน และมีการ แบ่งปันผลประโยชน์อย่างโปร่งใส เป็นธรรม มีเกณฑ์การจ่ายผลประโยชน์อย่างชัดเจน 1.6) ด้านประสิทธิภาพองค์กร ผู้บริหารกลุ่มอาชีพแต่ละกลุ่มควรเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนะแนวทาง เพื่อการพัฒนาของกลุ่มอาชีพของตนสมาชิกกลุ่มควรมีการสร้างสรรค์และพัฒนางานอยู่เสมอ มีการช่วยเหลือและแบ่งเบา

ซึ่งปัญหาที่พบของประชาชนในชุมชนตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี พบว่ากลุ่มอาชีพยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร พบสภาพปัญหาต่าง ๆ เช่น ขาดความช่วยเหลือจากสมาชิกกลุ่ม เงินกลุ่ม ขาดบัญชี บางกลุ่มมีการรวมกลุ่มแบบระยะสั้น ๆ ในช่วงที่ได้รับเงินอุดหนุนงบประมาณ และเมื่อนานไปก็เริ่มขาดการดูแล และไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลในครั้งต่อไปก็จะไม่มีการรวมกลุ่มกันขึ้น เป็นต้น ปัญหาดังกล่าวหากไม่ได้รับการแก้ไขจะส่งผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อว่างเว้น จากฤดูทำนาแล้วเกษตรกรจะไม่มีรายได้เสริมเลย ดังนั้น การศึกษาแนวทางการพัฒนาของกลุ่มอาชีพ จะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ทราบข้อมูลที่แท้จริง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนา กลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งและมั่นคงต่อไปทั้งนี้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ในยุทธศาสตร์ข้อที่ 1 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ในข้อที่ 1.2 พัฒนาศักยภาพคน ให้มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า (ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งยุทธศาสตร์นี้มุ่งมั่นที่จะพัฒนาคนไทยทุกคน ให้มีทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพที่สามารถดำรงชีวิต ได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทย มีความโครงการวิจัย เจริญก้าวหน้า ทั้งนี้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2560-2564) ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมกลไกและกิจกรรมการนาระบวนกรวิจัย ผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม และ

เทคโนโลยีจากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม โดยความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการความรู้และสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยี จากงานวิจัย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ด้านอุตสาหกรรม/พาณิชย์ สังคม/ชุมชน วิชาการ และนโยบาย และกลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนการวิจัยต่อยอด เพื่อพัฒนาผลงานวิจัยที่มีศักยภาพไปสู่การใช้ประโยชน์หรือสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งยุทธศาสตร์การวิจัยของชาตินี้ และกลยุทธ์นี้ต้องการให้นักวิจัยทำการวิจัย ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่เหมาะสมกับประชาชนเพื่อนำไปขยายผล เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนในชุมชน เพื่อให้มีชีวิตอยู่อย่างมั่นคง ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติรายประเด็น ด้านสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยมีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุลเป็นธรรม และมีประสิทธิผล รวมถึงการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการเสริมสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน” มีพันธกิจการวิจัย คือ ส่งเสริมงานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติ ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในข้อเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาผู้ประกอบการและบริการรูปแบบใหม่ ในข้อ 2.3 พัฒนาผู้ประกอบการ/เศรษฐกิจชุมชนในประเด็น พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของผู้ประกอบการไทย ในการสร้างสรรคสินค้าและบริการรูปแบบใหม่ ให้มีจุดเด่น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดและก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก เกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย เพื่อสนองตอบผู้บริโภคทุกระดับ อันเป็นการประชาสัมพันธ์ในการสร้างภาพลักษณ์สินค้าไทย ให้เป็นที่ยอมรับของคนไทยและทั่วโลก ทั้งนี้สอดคล้องกับนโยบายหรือเป้าหมายของรัฐบาล ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ด้านเศรษฐกิจ เช่น การสร้างรายได้จากนวัตกรรม การเสริมสร้าง ธรรมาภิบาล และแก้ปัญหาคอร์รัปชันในการบริหารราชการตามระบบคุณธรรม การพัฒนาบทบาทเศรษฐกิจไทยในประชาคมอาเซียน การพัฒนางานวิจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งนโยบายของรัฐบาลนี้ได้วางเป้าหมายในการบริหารประเทศที่ มุ่งมั่นให้ประชาชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนที่เป็นรากหญ้าที่มีเวลาว่างจากการทำเกษตรให้มีอาชีพ และมีรายได้ เพื่อมาจุนเจือในครอบครัว (คำแถลงนโยบายต่อรัฐสภาของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา, 2560) ซึ่งนโยบายของรัฐบาลนี้มีเป้าหมายที่จะส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนมีอาชีพ ฐานะทางด้านเศรษฐกิจดีขึ้น เพื่อให้เกิดความเจริญและความผาสุกของประชาชน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ การวิจัยของชาติ และนอกจากนั้นนโยบายของรัฐบาลนี้มี

เป้าหมายที่จะส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนมีอาชีพ ในฐานะทางด้านเศรษฐกิจดีขึ้น ซึ่งนโยบายของรัฐบาลนี้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ต้องการให้คณาจารย์และข้าราชการได้ทำวิจัยเชิงบูรณาการ เพื่อนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ และให้บริการทางวิชาการแก่ประชาชนของประเทศ ในเรื่องของอาชีพและการทอผ้า และในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของประชาชนนี้ ซึ่งถือว่าเป็นภูมิปัญญาของชาวชนบทที่มีอยู่ในทุกภาคของประเทศ ยังไม่มีการส่งเสริมโครงการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้คณะผู้วิจัยต้องเข้าไปให้ความช่วยเหลือประชาชนในชุมชนอย่างจริงจังเพื่อใช้ผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้และช่วยเหลือประชาชนให้มีแนวทางในการพัฒนาอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มุ่งเน้นให้นักวิจัยลงไปให้บริการงานวิชาการแก่ชุมชนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนอย่างยั่งยืนตลอดไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจและเล็งเห็นความสำคัญต่อแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งในตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เพื่อให้เกิดความมั่นคง มีผลประกอบการที่ดีต่อเนื่องและการดำเนินการจัดการที่เป็นระบบสามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งยังมีการพัฒนาฝีมืออย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับมาตรฐานของคุณภาพของสินค้าตลอดจนการประชาสัมพันธ์การจัดจำหน่าย การจัดแสดงสินค้าในงานโอทอปทั้งระดับภูมิภาคและระดับประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้าง ความเข้มแข็งในการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาความต้องการพัฒนาอาชีพที่แท้จริงของประชาชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการทําวิจัยเรื่องนี้ทุกขั้นตอน รวมทั้งการสร้างเครื่องมือวิจัยที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เป็นเว็บไซต์ที่ชุมชนสามารถนำไปดำเนินงานทางธุรกิจต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การค้นหาปัญหา สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา การมีส่วนร่วมในการดำเนินการที่จะสร้างและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมสมความรู้ความสามารถของชุมชน ขั้นตอนการพัฒนาอาชีพ แนวคิดทฤษฎี โดยศึกษาสอบถามปราชญ์ชาวบ้าน ผู้รู้ เพื่อให้เป็นหลักสูตรที่เน้นภาคปฏิบัติที่สอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชนและนำหลักสูตรให้ผู้เชี่ยวชาญ ทําการวิเคราะห์และประเมินผลแล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นพัฒนาอาชีพของท้องถิ่นที่แท้จริงโดยมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทุกขั้นตอน รวมทั้งวิธีการแนวทางการพัฒนาอาชีพให้ได้อย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างรายได้อย่างเป็นรูปธรรม อย่างยั่งยืนต่อไป

ขอบเขตด้านประชากร

เป็นการศึกษาเฉพาะประชากร ประชาชนที่มีความต้องการที่จะพัฒนาอาชีพ ด้วยการสอบถามและการสนทนากลุ่มทั้งหญิงและชายในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ประชากร 2,168 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มก๊วยอย่างของเครซีและเมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ทําวิจัย

เป็นการศึกษาในพื้นที่ ที่ชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ประมวลผลและเขียนรายงานที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ขอบเขตด้านเวลา

ใช้เวลาในการทําวิจัย โครงการ 12 เดือน ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2561 – 30 กันยายน 2562

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชน ตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี คณะผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดไว้ดังนี้

ตัวแปรต้น

คุณลักษณะส่วนบุคคล

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งครอบครัว
6. ตำแหน่ง

ตัวแปรตาม

สภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชน 6 ด้าน

1. ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม
2. ด้านการผลิตและคุณภาพ
3. ด้านการตลาด
4. ด้านงบประมาณ
5. ด้านบริหารวัฒนธรรมองค์กร
6. ด้านประสิทธิภาพองค์กร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ส่งเสริมให้หน่วยงาน/สถาบันการศึกษาที่เป็นคลินิกเทคโนโลยีเครือข่ายเป็นตัวกลางการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี นำความเชี่ยวชาญให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง
2. ส่งเสริมให้มีการนำผลงานวิจัยและพัฒนาไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยี ที่มีศักยภาพเหมาะสมต่อการใช้งานในแต่ละชุมชนท้องถิ่น เกิดผลลัพธ์ที่เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม

การนำไปใช้ประโยชน์ในด้าน

ด้านวิชาการ

ผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้ใช้	การใช้ประโยชน์
ประชาชนในกลุ่มชุมชนพัฒนาอาชีพตำบลบางสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี	ได้ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการดำเนินการพัฒนาอาชีพและแนวทางในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนตำบลบางสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี
ประชาชนในกลุ่มชุมชนพัฒนาอาชีพตำบลอื่น ๆ ในจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดอื่น ๆ ที่สนใจ	ได้ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการดำเนินการพัฒนาอาชีพและแนวทางในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง“แนวทางการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนในชุมชนทอเสื่อกก ตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เพื่อเพิ่มรายได้ที่ยั่งยืน” มีวัตถุประสงค์งานวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างเสริมความเข้มแข็งในการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 3) เพื่อหาแนวทางพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งคณะผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ ไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีการมีส่วนร่วม
2. ทฤษฎีการประเมินผล
3. ทฤษฎีความพึงพอใจ
4. การพัฒนาอาชีพให้ประสบความสำเร็จ
5. โครงสร้างขององค์กรและแผนการพัฒนากุศลกร
6. การรวมกลุ่มสมาชิก
7. ขั้นตอนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ
8. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 9.1 งานวิจัยในประเทศ

ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

Erwin (อ้างถึงใน ยุพาพร รูปงาม, 2545, หน้า 6) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่าเป็น กระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคล แก้ไขปัญหาร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและ สนับสนุน ติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

โกวิท พวงงาม (2545, หน้า 8) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชน ในการพัฒนา ควรจะมี 4 ขั้นตอน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหาก ชาวชนบทยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาในท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดีแล้ว

การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อมไร้ประโยชน์เพราะชาวชนบทจะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงาน เป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวชนบทรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการ นาเอาปัจจัยข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน 3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ชาวชนบทส่วนใหญ่จะมี ฐานะยากจน แต่ก็มีแรงงานของตนเองที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงาน จะทำให้ชาวชนบทสามารถคิดต้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและ ประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้วชาวชนบทย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำไปนั้นได้รับผลดีได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การทำโครงการวิจัย ดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไป จึงอาจจะประสบความสำเร็จยากลำบาก นอกจากนี้สำนักมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, กระทรวง ศึกษาธิการ, สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัย (2545, หน้า 116) ได้สรุปการมีส่วนร่วมในขั้นตอนของการพัฒนา 5 ขั้น ดังนี้ 1) ขั้นมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในชุมชนตลอดจน กำหนดความต้องการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความ ต้องการ 2) ขั้นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดทรัพยากรและ แหล่งทรัพยากรที่ใช้ 3) ขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วม ในการสร้างประโยชน์โดยการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือเข้าร่วม บริหารงาน ประสานงานและดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก 4) ขั้นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนา หรือยอมรับ ผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ 5) ขั้นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้าร่วม ประเมินว่าการพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด

ทฤษฎีความพึงพอใจ (http://krufonclass9.blogspot.com/p/blog-page_10.html)

เฮอริเบิร์ก (Herzberg, 2002) ได้ศึกษาทฤษฎีจูงใจค้ำจุน (Motivation Maintenance Theory) หรือทฤษฎีจูงใจสุขอนามัย (Motivation Hygiene Theory) เป็นทฤษฎีที่ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยทั้งสองได้แก่ ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor) และปัจจัยสุขอนามัยหรือปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor) ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติโดยตรง เป็นปัจจัยที่จูงใจให้บุคลากรในหน่วยงานเกิดความพึงพอใจ และปฏิบัติงานได้

อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ปัจจัยจูงใจมี 5 ประการคือ 1) ความสำเร็จของงาน (Achievement) 2) การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) 3) ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน (Advancement) 4) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ (Work Itself) และ 5) ความรับผิดชอบ (Responsibility)

ทฤษฎีการประเมินผล (<https://www.gotoknow.org/posts/453406>)

การประเมิน เป็นกิจกรรมที่บทบาทสำคัญในกระบวนการตัดสินใจเพื่อพัฒนางานต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ เช่น ทำให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย หรือทิศทางการดำเนินงานขององค์กร ต่อการปรับปรุงสื่อ/ชิ้นงาน แผนงาน โครงการให้เหมาะสมก่อนนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้ยังทำให้ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการทราบจุดเด่น จุดด้อยของงาน ซึ่งสามารถปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการลดโอกาสความสูญเปล่าในการปฏิบัติงานอีกด้วย ตลอดจนทำให้ทราบว่าปฏิบัติภารกิจใด ๆ ที่ได้ลงทุนไปแล้วเกิดประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่ หรือควรจะดำเนินการต่อไปหรือไม่ เป็นต้น

เป้าหมายของการประเมิน คือ สิ่งที่ต้องการประเมิน อาจเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินงาน อาทิเช่น สื่อ/อุปกรณ์/ชิ้นงาน บุคลากร งานปกติ (กิจกรรม/วิธีการทำงาน/ระบบงาน) นโยบาย แผนงาน โครงการ หลักสูตร องค์กรหรือหน่วยงาน เป็นต้น

การพัฒนาอาชีพให้ประสบความสำเร็จ

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2560) ปัจจัยส่วนบุคคลนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาอาชีพ และการพัฒนาองค์กรในอนาคต

1. การศึกษา (Education)

การศึกษาเป็นปัจจัยค่อนข้างสำคัญในการพัฒนาอาชีพ เพราะนี่คือสิ่งที่บ่งบอกทักษะตลอดจนสิ่งที่เรียนรู้ฝึกฝนมา และเป็นสิ่งแรกที่จะการันตีได้ว่าจะเหมาะสมกับการพัฒนาอาชีพนั้น ๆ ต่อไปหรือไม่ ระดับการศึกษาก็เป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งเพราะนั่นเป็นอีกสิ่งที่บ่งบอกถึงการพัฒนาศักยภาพของตนเองตลอดจนพัฒนาทักษะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งสิ่งนี้เป็นปัจจัยหลักอย่างหนึ่งของการพัฒนาอาชีพของแต่ละบุคคลด้วย

2. ศักยภาพในการปฏิบัติงาน (Job Performance)

ปัจจัยสำคัญอีกอย่างของการพัฒนาอาชีพในแต่ละบุคคลก็คือศักยภาพในการทำงานนั่นเอง ทุกคนก็ต้องแข่งขันกันที่ศักยภาพในการทำงานของแต่ละคน ในโลกของการทำงานจริงนั้นหากใครมีศักยภาพมากกว่า ทำงานได้มีประสิทธิภาพมากกว่า ก็ย่อมมีโอกาสก้าวหน้าได้ไกลและไวกว่า มีโอกาสในการพัฒนาอาชีพได้มากกว่าด้วย

3. พฤติกรรมและบุคลิกภาพ (Behavior & Personality)

อีกปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทำงานโดยตรง (แต่บางสาขาอาชีพก็ถือเป็นสิ่งสำคัญ) แต่ปัจจัยนี้ก็สำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพและความก้าวหน้าในอาชีพเช่นกัน หากมีประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีแต่กลับมีพฤติกรรมส่วนตัวที่แย่ ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่อาจมีผลต่อการทำงาน ก็อาจทำให้โอกาสก้าวหน้าในงานลดลงได้ หรือไม่ได้รับการส่งเสริมในการพัฒนาอาชีพที่ดีได้เช่นกัน แต่ถึงอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับเกณฑ์การพิจารณาของแต่ละที่ด้วย เพราะบางครั้งพฤติกรรมส่วนตัวที่ไม่ส่งผลเสียหรือกระทบต่องาน บางบริษัทก็มองข้ามเรื่องนี้อย่างไรก็ตาม

4. การวางเป้าหมายในวิชาชีพและความปรารถนาที่จะพัฒนาตนเอง (Career Goal & Willingness of Development)

บางคนมีคุณสมบัติตลอดจนศักยภาพดีทุกอย่าง องค์กรต้องการพัฒนาหรือผลักดันให้ก้าวหน้า แต่พนักงานไม่ยอมรับหรือกลัวการพัฒนา ก็อาจทำให้เกิดอุปสรรคต่อการพัฒนาวิชาชีพได้ ในขณะที่พนักงานที่มีเป้าหมายในวิชาชีพชัดเจน ต้องการพัฒนาตนเองให้เก่งยิ่ง ๆ ขึ้น หรือมีความปรารถนาที่จะทำทุกวิถีทางให้ตัวเองประสบความสำเร็จ คนที่มีความต้องการชัดเจน ตลอดจนพัฒนาตนเองอย่างเป็นรูปธรรมนี้

5. ความชื่นชอบในการทำงานและรักในงานที่ทำ (Favorite Job)

สนับสนุนให้คนเลือกทำงานที่รักมากกว่าที่จะเลือกทำงานที่ไม่ชอบเพื่อเลี้ยงชีพ เพราะเมื่อเรามีความรักในสิ่งที่ทำแล้วจะทำให้เราตั้งใจทำงาน มีแรงบันดาลใจในการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุข มีแรงผลักดันในการพัฒนาตนเอง ตลอดจนมีพลังในการทำสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต

โครงสร้างขององค์กรและแผนการพัฒนาบุคลากร

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2560) การวางโครงสร้างขององค์กรที่ดีจะทำให้เราเห็นเส้นทางของการพัฒนาอาชีพที่ดีเช่นกัน ซึ่งเป็นแรงจูงใจในการพัฒนาอาชีพของพนักงานได้ดี มีเส้นทางความก้าวหน้าที่ชัดเจน มีพัฒนาการที่เป็นรูปธรรม ในขณะเดียวกันสิ่งที่จะช่วยทำให้สำเร็จและเป็นประโยชน์ต่อองค์กรมากขึ้นก็คือแผนการพัฒนาบุคลากร

หัวหน้างานและฝ่ายบริหาร (Management Sector)

บุคคลคือ ปัจจัยและตัวแปรสำคัญของการพัฒนาอาชีพอย่างยิ่งไม่ว่าจะองค์กรไหนก็ตาม โดยเฉพาะบุคคลที่มีอำนาจในการตัดสินใจที่เริ่มตั้งแต่ระดับหัวหน้าไปจนถึงฝ่ายบริหาร หากคนที่มีศักยภาพครบถ้วนทุกประการ

สถานการณ์องค์กร (Company Situation)

ปัจจัยที่สำคัญมาก ได้แก่ สถานการณ์องค์กร โดยเฉพาะสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและการเงิน บางที่องค์กรอาจพร้อมสนับสนุนพนักงานให้ก้าวหน้าในทุกทาง ตลอดจนมีแผนพัฒนาบุคลากรที่ชัดเจน

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาอาชีพนั้นก็อาจไม่ใช่เป็นปัจจัยภายในองค์กร แต่กลับเกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอกที่เราไม่ได้สร้างขึ้น หรือควบคุมไม่ได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อแนวทางการพัฒนาอาชีพให้กับบุคลากรได้เช่นกัน

นโยบายเศรษฐกิจ (Economic Policy)

นโยบายเศรษฐกิจทั้งระดับประเทศและระดับมหภาค ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำผลประกอบการขององค์กรตลอดจนการบริหารองค์กรประสบความสำเร็จหรือไม่ อย่างนโยบายลดหย่อนภาษีสำหรับสินค้าบางประเภท ก็อาจทำให้ผลประกอบการธุรกิจดี องค์กรเติบโต สามารถนำมาพัฒนาอาชีพของบุคลากรได้ หรือนโยบายกีดกันทางการค้าระดับประเทศ ที่อาจทำให้การประกอบธุรกิจประสบปัญหาได้

การบริโภคและผู้บริโภค (Consumption & Consumer)

ต้องมีผู้บริโภค หากผลิตสินค้าหรือบริการขึ้นมาแล้ว ไม่มีผู้บริโภค หรือผู้บริโภคลดลง หันไปสนใจสินค้าและบริการอื่นมากกว่า ก็จะทำให้เกิดปัญหาทางธุรกิจและส่งผลต่อการพัฒนาอาชีพในองค์กรได้

ปัจจัยที่คาดไม่ถึง (Unexpected Factor)

ปัจจัยที่คาดไม่ถึงนี้มักจะเกิดขึ้นอย่างกะทันหันโดยที่เราควบคุมไม่ได้และส่งผลเสียหายต่อธุรกิจอย่างมาก เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ, นโยบายแทรกแซงเศรษฐกิจ, การแบนสินค้าหรือการบริโภคอย่างกะทันหัน ผู้บริหารที่มีความสามารถเสียชีวิต เป็นต้น

ประโยชน์ของการพัฒนาอาชีพ

1. พนักงานมีศักยภาพในการทำงานที่ดีขึ้น เก่งขึ้น ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. องค์กรมีศักยภาพมากขึ้น และสามารถสร้างผลประกอบการที่ดีขึ้นได้ด้วย
3. พนักงานเกิดความตื่นตัวในการทำงาน และมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง มีเป้าหมายในชีวิต
4. พนักงานได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าขึ้น ประอบอาชีพเลี้ยงชีพได้ในระยะยาว
5. องค์กรสามารถรักษาพนักงานที่มีศักยภาพให้ทำงานร่วมกับองค์กรต่อไปได้

6. ทำให้องค์กรสามารถเห็นและประเมินศักยภาพของพนักงานแต่ละคนได้ดี สามารถพัฒนา
ศักยภาพได้ตรงจุด
7. องค์กรประสบความสำเร็จ มีภาพลักษณ์ที่ดี มีผลประกอบการที่ได้กำไร
8. องค์กรและพนักงานไม่หยุดที่จะพัฒนาตัวเอง

กลุ่มงานส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2560) ได้สรุปเกี่ยวกับกลุ่มงานส่งเสริม
สัมมาชีพชุมชน ไว้ว่า กลุ่ม หรือ องค์กรชุมชน เป็นองค์กรที่เกิดจากการรวมกลุ่มของชาวบ้านในชุมชนนั้น ๆ
เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาของชุมชน รูปแบบของการรวมกลุ่มของชาวบ้านมีหลายรูปแบบ บางองค์กรเกิดจาก
การจัดตั้งอย่างเป็นทางการโดยรัฐ หรือ ไม่เป็นทางการโดยองค์กร พัฒนาเอกชน ดังนี้

1. องค์กรชาวบ้านที่ทางราชการจัดตั้ง เช่น คณะกรรมการ หมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มเกษตรกร
สหกรณ์การเกษตร เป็นต้น โดยองค์กรเหล่านี้จะมีเจ้าหน้าที่ของรัฐ กฎหมาย กฎระเบียบ ทางราชการกำกับ
ดูแลและให้การสนับสนุน

2. องค์กรชาวบ้านแบบไม่เป็นทางการ มักมีชื่อเรียกเป็นกลุ่ม ที่ชาวบ้านรวมตัวกันทำกิจกรรม
พัฒนาต่าง ๆ เช่น กลุ่มสตรี กลุ่มทอผ้า กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นต้น กลุ่มเหล่านี้มักมี
กฎระเบียบไม่มากนัก และไม่ขึ้นต่อทางราชการ หรือเอกชนที่เข้าไป จัดตั้ง แต่จะขึ้นอยู่ด้วยความสมัครใจ และ
การกำหนดกฎเกณฑ์ ขึ้นมาเองจึงค่อนข้างอิสระ และมักจัดรูปแบบโครงสร้างองค์กร ตามเนื้อหาของงานหรือ
กิจกรรมที่ดำเนิน

3. องค์กรชาวบ้านที่รวมตัวกันเป็นเครือข่าย อาจเป็นองค์กร ที่ชาวบ้านจัดตั้งขึ้นเอง หรือมีองค์กร
พัฒนาเอกชน ราชการ เข้าไป สนับสนุนการรวมกิจกรรมที่คล้ายๆ กัน เป็นกลุ่มก่อน หรือ รวมปัญหา หลายๆ
ปัญหาเข้าด้วยกัน เช่น ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหา เกี่ยวกับผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

4. องค์กรที่ชาวบ้านจัดตั้งขึ้นมาเอง โดยไม่มีการจัดโครงสร้าง องค์กรอย่างชัดเจน แต่จะมีการ
ยอมรับผู้นำคนใดคนหนึ่งเข้ามาเป็นหัวหน้า และยอมรับฟังคำสั่งต่าง ๆ เช่น การรวมตัวเพื่อดูแลรักษาต้นน้ำ
ลำธาร กลุ่มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

การรวมกลุ่มสมาชิก

กลุ่ม หมายถึง การรวมตัวกันของบุคคลตั้งแต่สองคน ขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่ชัด และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ตลอดจนมีบรรทัดฐาน ความสามัคคี การแสดงพฤติกรรมและ โครงสร้างกลุ่มที่ชัดเจน การรวมกันเป็นกลุ่มต้องประกอบด้วย

1. มีสมาชิกตั้งแต่สองคนขึ้นไป
2. มีจุดประสงค์ของการรวมกันที่แน่นอน
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก
4. มีบรรทัดฐาน (Norms) ที่กลุ่มกำหนดขึ้นมาเพื่อให้สมาชิกถือปฏิบัติ
5. มีความสามัคคี ความผูกพัน และการรวมตัว
6. มีการแสดงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่สมาชิก
7. มีโครงสร้างของกลุ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเส้นทางการติดต่อและการปฏิบัติระหว่างสมาชิก

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2560) ลักษณะกลุ่มอาชีพที่พึงตนเองได้ มีลักษณะดังนี้

1. กลุ่มมีผู้นำที่ดี
2. สมาชิกมีความเต็มใจทำงานเพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย
3. มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ทำได้จริง มีความสอดคล้องกับความสามารถของผู้นำและสมาชิก รวมทั้งต้องมีความร่วมมือกันภายในกลุ่มเป็นอย่างดี
4. สมาชิกมีความสนใจในกิจกรรมกลุ่มอย่างแท้จริง
5. กลุ่มมีการตัดสินใจที่เป็นอิสระด้วยตนเอง
6. ผู้นำ และสมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผน และควบคุม การทำงานซึ่งกันและกัน

ขั้นตอนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2560) ขั้นตอนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่ม ขั้นตอนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มให้เข้มแข็ง ประกอบด้วย บันได 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. สำรวจสถานการณ์และความต้องการของชุมชน เป็นการหาข้อมูล เพื่อให้ได้รู้สถานการณ์ที่แท้จริงและ ความต้องการที่แท้จริงของชุมชน โดยการ
 - 1.1 ร่วมกับภาคีการพัฒนาสำรวจชุมชน

- 1.2 นำข้อมูลชุมชนมาวิเคราะห์
- 1.3 จัดเวทีเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- 1.4 จัดทำประชาพิจารณ์ชุมชน
2. วิเคราะห์ปัญหาชุมชนและผลประโยชน์ของชุมชน เพื่อให้รู้ความต้องการ ปัญหาของชุมชน รู้กิจกรรมที่จะดำเนินการ
3. แสวงหาผู้นำ/จัดตั้งกลุ่ม
 - 3.1 แสวงหาผู้นำที่มีความสามารถและเข้าใจการดำเนิน กิจกรรม
 - 3.2 จัดตั้งกลุ่มที่เกิดจากการเรียนรู้และความต้องการ ของสมาชิก
4. สนับสนุนและพัฒนากลุ่ม
 - 4.1 ผู้นำ พัฒนาตนเอง เป็นการสร้างผู้นำด้วยการพัฒนา ทักษะการบริหารจัดการ
 - 4.2 สมาชิก เพิ่มพูนความรู้ สร้างความเป็นเจ้าของ มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน
 - 4.3 กิจกรรม มีระบบข้อมูล แผนดำเนินงานของกลุ่ม และมีการดำเนินงานกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
 - 4.4 บุรณาการกลุ่ม มีการขยายผลต่อยอด สร้างเครือข่าย และจัดตั้งเป็นนิติบุคคล เมื่อผลการดำเนินงานของกลุ่มมีความเข้มแข็ง ฟังตนเองได้
 - 4.5 ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและธรรมาภิบาล ในการบริหารงาน และการพัฒนากลุ่ม
5. ติดตามและประเมินผล
 - 5.1 โดยกลุ่มประชุมสมาชิก คณะกรรมการตรวจสอบ ถอดบทเรียน เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ และมีการประชาสัมพันธ์
 - 5.2 โดยเจ้าหน้าที่ ประเมินผลทางการ/ไม่เป็นทางการ อย่างต่อเนื่องและนำข้อมูลมาพัฒนากลุ่ม
 - 5.3 ภาศึการพัฒนา - ตรวจบัญชีโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ - มีการวิจัยและพัฒนา โดยกรมการพัฒนาชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สิ่งบ่งชี้ความเข้มแข็งของกลุ่ม
 - 1) สมาชิกมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อกกลุ่มและเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
 - 2) มีแผนการดำเนินงาน
 - 3) มีเครือข่ายในการทำงาน
 - 4) คณะกรรมการมีภาวะผู้นำสูง มีธรรมาภิบาล ในการบริหาร จัดการกลุ่ม
 - 5) กลุ่มมีกิจกรรมต่อยอด/ขยายกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา และ เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่ม
 - 6) มีผลผลิตของกลุ่มที่เป็นรูปธรรม

7) มีหลักฐาน/เอกสารสมบรูณ์

ความหมายกลุ่มอาชีพ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า อาชีพ คือ การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน อาชีพที่เป็นสัมมาชีพ หมายถึง อาชีพที่ไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม และมีรายได้มากกว่า รายจ่าย เป็นความพยายามที่จะปรับจากการทำมาหากินเป็นทำมา ค้าขาย โดยไม่ได้เอากำไรสูงสุดเป็นตัวตั้ง หรือเป็นเป้าหมายสุดท้าย และต้องคำนึงถึงความเป็นทางสังคม กล่าวคือ ความสุขของตนเองและ คนทำงาน รวมถึงประโยชน์ของผู้บริโภค และผู้รับบริการเป็นหลัก กลุ่มอาชีพ หมายถึง การรวมตัวของชาวบ้านที่ประกอบอาชีพ เดียวกัน ดำเนินกิจกรรมด้านอาชีพ กิจกรรมผลิต และจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานของกลุ่ม มีระเบียบข้อบังคับ กลุ่มอาชีพ ตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน หมายถึง กลุ่มอาชีพที่จัดตั้งขึ้นใหม่จากการรวมตัวของผู้แทนครัวเรือนใน หมู่บ้านเป้าหมาย ตั้งแต่ 5 ครัวเรือนขึ้นไป ซึ่งผ่านการส่งเสริมการ สร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน เรียกว่า ครัวเรือนสัมมาชีพ ชุมชนที่มีการประกอบอาชีพเดียวกันหรือประเภทอาชีพเดียวกัน

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2560) วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพไว้ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนมีการรวมกลุ่ม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และ ก่อให้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่อง
2. เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ ในด้านการผลิต การตลาด และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก้าวไปสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสัมมาชีพ ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนและวิธีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2560) มีขั้นตอนวิธีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพไว้ดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์เชิญชวน ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ที่ประกอบอาชีพเดียวกัน หรือประเภทอาชีพเดียวกันเข้าร่วมเป็น สมาชิกกลุ่มอาชีพ

2. ประชุมหรือจัดเวทีสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยอธิบาย วัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ความสำคัญของกลุ่มที่มีต่อสมาชิกกลุ่มและชุมชนรวมถึงกิจกรรม ที่สมาชิกจะร่วมกันทำตามความต้องการและเหมาะสมกับศักยภาพ สภาพท้องถิ่น

3. ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ โดยสมาชิกร่วมกันกำหนด องค์ประกอบพื้นฐานของกลุ่ม ดังนี้ -

1) ตั้งชื่อกลุ่มตามความเห็นชอบของสมาชิก โดยขึ้นต้นด้วยคำว่า “กลุ่มอาชีพ.....” และอาจให้มีคำขวัญประจำกลุ่ม 2) กำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม เพื่อบอกจุดหมาย ที่ชัดเจนในการดำเนินงานของกลุ่ม 3) กำหนดที่ตั้งกลุ่ม เพื่อเป็นสถานที่ จุดศูนย์รวมสำหรับ ดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม 4) เลือกคณะกรรมการประกอบด้วย ตำแหน่งหลัก คือ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิกและ ประชาสัมพันธ์ โดยสมาชิกในกลุ่มเลือกกันเอง เพื่อเป็น ตัวแทนของกลุ่มในการบริหารงาน การติดต่อประสาน การดำเนินงานต่าง ๆ กับหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง 5) จัดทำกติกาของกลุ่มเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ระหว่างสมาชิกกลุ่มและกรรมการ 6) จัดทำแผนปฏิบัติการของกลุ่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

4. รวบรวมข้อมูลกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่มอาชีพดำเนินการ จัดทำและรวบรวมข้อมูลการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย บันทึก การประชุมฯ ข้อบังคับกลุ่ม รายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม รายชื่อสมาชิก กลุ่ม แผนงาน/กิจกรรมกลุ่ม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. ยื่นจดทะเบียนกลุ่มอาชีพ คณะกรรมการกลุ่มอาชีพ นำข้อมูลกลุ่มยื่นเสนอขอจัดตั้งกลุ่มอาชีพกับสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอ โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูลและเอกสารประกอบ แล้วออกหนังสือแสดงการ จดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพพร้อมรายงานการจัดตั้งกลุ่มอาชีพไปยัง จังหวัดเพื่อรายงานกรมการพัฒนาชุมชน

6. กลุ่มอาชีพดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการ ที่ได้ร่วมกัน จัดทำขึ้น

7. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/ทีมสนับสนุนฯ/ทีมวิทยากร สัมมาชีพชุมชน ติดตามสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

8. ประสานหน่วยงานภาคีการพัฒนา เพื่อสนับสนุน การพัฒนา กลุ่มอาชีพ ในด้านต่าง ๆ เช่น การเข้าถึงปัจจัยการผลิต องค์ความรู้ การตลาด การประชาสัมพันธ์ การบริหารจัดการ

คุณสมบัติของกลุ่มอาชีพที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2560) ได้สรุปคุณสมบัติของกลุ่มอาชีพที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ไว้ดังนี้

1. เป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ที่ตั้งกลุ่ม และมีสัญชาติไทย

2. มีจำนวนสมาชิกตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพ เดียวกันหรือประเภทอาชีพเดียวกัน และมี ความสมัครใจในการเข้าร่วม เป็นสมาชิกกลุ่ม

3. มีการบริหารงานโดยคณะกรรมการที่มาจากการเลือกตั้ง ของสมาชิก

4. มีข้อบังคับ กติกา หรือ ระเบียบของกลุ่มที่ชัดเจนและ สมาชิกรับทราบ

5. มีการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพของ สมาชิกโดยรวมมิใช่เพื่อประโยชน์ต่อ บุคคลใดเป็นการเฉพาะ

6. มีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มที่ชัดเจน

7. มีสถานที่ตั้งกลุ่มที่เหมาะสม

เอกสารในการขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

1. รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

2. รายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม

3. กติกา ระเบียบ หรือ ข้อบังคับของกลุ่ม

4. แผนการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพของสมาชิก

5. บันทึกรายงานการประชุมจัดตั้งกลุ่ม

6. หลักฐานประธานกลุ่ม (สำเนาบัตรประชาชนและสำเนา ทะเบียนบ้าน)

7. ภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการ เช่น สถานที่ ประกอบกิจการการประชุมกลุ่ม

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เป็นต้น

กฎกติกา ระเบียบข้อบังคับกลุ่ม ควรทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ระหว่างสมาชิกและคณะกรรมการ วิธีการอาจเป็นการร่วมกันร่างขึ้นมาเอง หรืออาศัยกฎหมายอื่นมา รongรับ

การกำหนดสาระสำคัญในระเบียบอาจกำหนดเป็นหมวดหมู่ ดังนี้

หมวดที่ 1 ข้อความทั่วไป ประกอบด้วย ชื่อกลุ่ม ที่ตั้งกลุ่ม วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

หมวดที่ 3 สมาชิกกลุ่ม ประกอบด้วย คุณสมบัติของสมาชิก การสมัครเข้าเป็นสมาชิก บทบาท หน้าที่ของสมาชิก การพ้นจากสมาชิก

หมวดที่ 4 เงินทุนของกลุ่ม ที่มาเงินทุนของกลุ่ม การใช้จ่าย เงินทุนของกลุ่ม

หมวดที่ 5 การดำเนินงานของกลุ่ม ประกอบด้วย กิจกรรม ของกลุ่ม วิธีการดำเนินงาน การ จัดสรรประโยชน์หรือกำไรของกลุ่ม

หมวดที่ 6 คณะกรรมการบริหารกลุ่ม ประกอบด้วย คุณสมบัติของคณะกรรมการ จำนวน คณะกรรมการ โครงสร้างของ คณะกรรมการ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ วิธีการคัดเลือก วาระในการ ดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การประชุมของ คณะกรรมการและสมาชิก

หมวดที่ 7 การแก้ไขหรือเพิ่มเติมระเบียบ กำหนดวิธีการ แก้ไขหรือเพิ่มเติมระเบียบ

หมวดที่ 8 บทเฉพาะกาล ใครเป็นผู้ลงนามในระเบียบ วันที่ ระเบียบมีผลบังคับใช้ กองทุนของกลุ่มอาชีพอาจเป็นเงินหรือเครื่องมือ ที่ทำให้ กิจกรรมของกลุ่มดำเนินการได้และบรรลุตาม วัตถุประสงค์ของกลุ่ม ที่มาของทุน ได้แก่

1. ทุนจากการระดมหุ้นของสมาชิกควรกำหนดจำนวนหุ้นของ สมาชิกให้ชัดเจนเพื่อใช้เป็นทุนตั้งต้น ในการดำเนินงานของกลุ่ม
2. ทุนจากภาครัฐ/ เอกชน เช่น ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณ เงินบริจาค เงินสมทบจากเครือข่าย หรือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
3. ทุนจากการจัดกิจกรรม เช่น จำหน่ายข้าวเปลือก เส้นฝ้าย แล้วหักรายได้เข้ากลุ่ม
4. ทุนจากการกู้ยืม แบ่งเป็น แหล่งทุนภายในชุมชน เช่น เงินกู้จากสหกรณ์ฯ กองทุนหมู่บ้านฯ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต เครือญาติ แหล่งทุนภายนอกชุมชน เช่น สถาบัน การเงินต่าง ๆ (ธกส. ออมสิน SME ฯลฯ)

การพัฒนากลุ่มอาชีพ

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2560) กลุ่มอาชีพที่สามารถดำเนินงาน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการดำเนินกิจกรรมกลุ่มอาชีพได้อย่าง ยั่งยืนนั้น กลุ่ม อาชีพจำเป็นต้องมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

การบริหารจัดการ

1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่ม
2. การมีกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง
3. การแบ่งปันผลประโยชน์ของกลุ่มที่เหมาะสม เป็นธรรม และ สมาชิกมีความพึงพอใจ
4. การมีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้
5. การมีกฎระเบียบ กติกาที่เป็นที่ยอมรับของทุกคน
6. มีการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงาน
7. มีกิจกรรมสร้างแรงจูงใจ เช่น การให้รางวัล การยกย่อง ชมเชย การพัฒนาด้านการผลิต

8. ปริมาณผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย
9. คุณภาพผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย
10. ความหลากหลายของผลผลิต
11. การพัฒนาต่อยอดของผลผลิต

การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์

1. การคัดวัตถุดิบที่มีคุณภาพ คำนึงถึงความปลอดภัยและ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติ
2. การใช้ภูมิปัญญา/ วัฒนธรรม เป็นฐานในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ เช่น การหมักโคลนผ้า
3. การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้อง กับความต้องการของตลาด
4. มีการนำเทคโนโลยี/ องค์ความรู้ใหม่ มาใช้ในการดำเนินงาน
5. การขอเครื่องหมายรับรองคุณภาพ เช่น มผช. อย. ฮาลาล เป็นต้น
6. การส่งเสริมช่องทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์เป็น การเปิดโอกาสในการสร้างการรับรู้ และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ กลุ่มอาชีพ ดังนี้
 7. ณ ที่ทำการกลุ่ม - ตลาดในชุมชน
 8. ร้านโอท็อป
 9. ร้านค้าในโรงแรม/ ที่พัก/ แหล่งท่องเที่ยว
 10. ร้านจำหน่ายของฝาก/ จุดพักรถนักท่องเที่ยว
 11. งานแสดงสินค้าของหน่วยงานราชการเช่น ที่ว่าการอำเภอ ศาลากลางจังหวัด ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ฯลฯ
 12. งานแสดงสินค้าของภาคเอกชน
 13. การประชาสัมพันธ์ทางสื่อสิ่งพิมพ์โปสเตอร์ แผ่นพับ แผ่นปลิว
 14. สื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ ไลน์ เฟซบุ๊ก กระดานสินค้า

การจัดสรรผลกำไร

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2560) ได้สรุปการจัดสรรกำไรไว้ดังนี้

1. การจัดสรรสวัสดิการ เช่น การจัดฌาปนกิจ ค่ารักษาพยาบาล ทุนการศึกษา จัดทำประกันชีวิต ค่าอาหารและ เครื่องดื่ม ซื่อและซ่อมวัสดุ อุปกรณ์

2. พัฒนาสาธารณประโยชน์ เช่น พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
3. ส่งเสริมและพัฒนาคณะกรรมการและสมาชิก เช่น ศึกษา ดูงาน, ให้อั่งยืมเงิน, ค้ำตอบแทน คณะกรรมการ, ค้ำตอบแทน คนจ้ำหน่ายสินค้ำ, สมาชิกยืมเงินเป็นทุนหมุนเวียน
4. การจัดสรรเป็นทุนของกลุ่ม
5. การปันผลแก่มสมาชิก

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2560) มาตรฐานของกลุ่มอาชีพ มาตรฐานของกลุ่มอาชีพ มีตัวบ่งชี้ในการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ และความเข้มแข็งของกลุ่ม/ องค์การ เพื่อเป็น เป้าหมายในการพัฒนากลุ่ม ตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน แบ่งเป็น 3 ด้าน ซึ่งแต่ละด้านมี องค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ และมีตัวบ่งชี้แตกต่างกัน จำนวน 27 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

มาตรฐานกลุ่ม/องค์การ 3 x 3

1. ด้านบริหารงาน มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 กองทุน มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- 1) สมาชิกมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่า 70
- 2) การบริหารเงินทุนจัดสรรได้ชัดเจนอย่างมีระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และ

ยึดหลักธรรมาภิบาล

3) การควบคุมงานอย่างมีระบบ

1.2 กฎระเบียบ มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- 1) ที่มา สมาชิกมีส่วนร่วม และเป็นลายลักษณ์อักษร
- 2) องค์ประกอบครอบคลุม ทันสมัย เป็นปัจจุบัน
- 3) มีการประกาศใช้และนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง

1.3 กิจกรรมของกลุ่ม มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

1) สอดคล้องกับวัตถุประสงค์กลุ่ม ไม่ผิดกฎหมาย และกฎระเบียบของกลุ่ม รวมทั้ง

ศีลธรรมอันดี

2) กิจกรรมทำต่อเนื่อง/ ก้าวหน้า/ สำเร็จ

3) มีแผนการจัดสวัสดิการเพื่อสมาชิก/ ชุมชน สามารถดำเนินการตามแผนได้อย่างน้อย

3 เรื่อง

ด้านบริหารคน มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. กรรมการ มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- 1) คณะกรรมการต้องมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก และ/หรือแต่งตั้งตามระเบียบฯ
- 2) การทำงานตามบทบาทหน้าที่ (ทั้งคณะ)
- 3) มีแผนปฏิบัติการของคณะกรรมการชัดเจน

2. สมาชิก มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- 1) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่ม
- 2) ปฏิบัติตามกฎระเบียบกลุ่ม
- 3) กลุ่มมีสมาชิกเพิ่มขึ้น

3. คนในชุมชน มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- 1) คนในชุมชนรู้ว่ามียุทธศาสตร์ และให้การยอมรับ
- 2) คนในชุมชนสนับสนุนกลุ่ม (ร่วมทำกิจกรรม/ เข้าเป็นสมาชิกเพิ่ม)

ด้านบริหารผลประโยชน์มี 3 องค์ประกอบ

ผลประโยชน์ต่อสมาชิก

- 1) สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และระเบียบฯ
- 2) การจัดสรรทั่วถึง/ เป็นธรรม/ หลากหลายรูปแบบ
- 3) ถูกต้องตามระเบียบ (พัฒนาสมาชิก/ การเรียนรู้/ เพิ่มศักยภาพ)

ประโยชน์ต่อกลุ่ม

- 1) มีการดำเนินการของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ
- 2) มีการประกันความเสี่ยง
- 3) พัฒนาขีดความสามารถของกรรมการและสมาชิก

ผลประโยชน์ต่อชุมชน มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- 1) กิจกรรมดูแลคนในชุมชน
- 2) กิจกรรมสาธารณประโยชน์กิจกรรมชุมชน/

ปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ การจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ มีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ ดังนี้

1. ด้านผู้นำ 1.1 ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการจัดการธุรกิจ 1.2 การกระจายอำนาจของผู้นำ
2. ด้านสมาชิก 2.1 ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ 2.2 จำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม 2.3 การส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิก
3. ด้านวัตถุประสงค์ของกลุ่ม 3.1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน 3.2 ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์กลุ่มของสมาชิก 3.3 ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ 3.4 วัตถุประสงค์สอดคล้องกับสมาชิกกลุ่ม
4. ด้านบริหารจัดการกลุ่ม 4.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่ม 4.2 การมีกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง 4.3 การแบ่งปันผลประโยชน์ของกลุ่ม 4.4 การมีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาระบบการเรียนรู้ 4.5 การมีกฎระเบียบกติกาที่เป็นที่ยอมรับของทุกคน 4.6 จำนวนสมาชิกที่พอใจในการได้รับผลประโยชน์
5. ด้านการสื่อสารภายในกลุ่ม 5.1 ความถี่ของการสื่อสาร/ การประชุมกลุ่ม 5.2 รูปแบบการสื่อสารของกลุ่ม
6. ด้านผลผลิต ผลงานของกลุ่ม 6.1 ปริมาณผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย 6.2 คุณภาพผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย 6.3 ความหลากหลายของผลผลิต 6.4 ตลาดรองรับผลผลิต 6.5 การพัฒนาต่อยอดของผลผลิต
7. ด้านเงินทุนในกลุ่ม 7.1 จำนวนเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่ม 7.2 จำนวนการถือหุ้นของสมาชิก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ภาควัต ศรีสूरพล และศิวัช ศรีโกตางกุล (2560) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งในตำบลนาชุมแสง แนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งในตำบลนาชุมแสง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาสภาพการส่งเสริมกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้าย และ ปัญหาการพัฒนาของกลุ่มอาชีพในตำบลนาชุมแสง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น รวมถึงแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ ขององค์การบริหารส่วน โดยรวบรวมข้อมูล จากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาชีพในตำบลนาชุมแสง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น รวมทั้งสิ้น 13 คน วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาความตามวัตถุประสงค์การวิจัย ผลการวิจัย พบว่า สภาพการส่งเสริมกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายใน ประกอบด้วย การจัดทำทะเบียนสมาชิก การทอ

ผลิตภัณฑ์ตามความถนัด การฝึกอบรม พัฒนาศักยภาพ การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การจัดทำบัญชี การประชาสัมพันธ์ และการจัดจำหน่ายส่วนปัญหาการพัฒนาของกลุ่มอาชีพในตำบล นาชุมแสง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือการสร้างสินค้าใหม่ๆ ให้ตรงกับ ความต้องการของลูกค้า ขาดการฝึกอบรมทักษะที่จำเป็นในการผลิต รวมทั้งขาดการประชาสัมพันธ์และ การจัดการที่ดี เนื่องจากการดำเนินงานจำกัดอยู่เฉพาะในกลุ่มและในจังหวัดเท่านั้นสำหรับแนวทางการส่งเสริม กลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุมแสง ประกอบด้วย การจัดทำทะเบียน ของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มอาชีพและสมาชิกภายในกลุ่มอาชีพ การศึกษาดูงาน สนับสนุนการจัดทำ ระบบบัญชีอย่างง่าย สนับสนุนการจัดกิจกรรม การแสดงหรือจำหน่ายสินค้าโอท็อปในงานประจำปีและงานอื่น ตามความเหมาะสม

พรศักดิ์ ว่องวัฒนกุล (2553, หน้า 61-62) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพของ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

งานวิจัยพบว่า ในด้านแนวทางการส่งเสริมที่สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นคล้ายคลึงกันก็คือ ต้องการให้ ส่งเสริมในส่วนของคุณรู้ ทักษะ การศึกษาดูงาน งบประมาณ เพื่อให้กลุ่มอาชีพจัดซื้อเครื่องมือ ประสานความร่วมมือระหว่างผู้นำท้องถิ่นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสมาชิกกลุ่มให้เกิดแผนปฏิบัติ งานร่วมกัน กระจายผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ทั้งในรูปแบบของเงินทุนและองค์ความรู้ไปสู่สมาชิกกลุ่ม อย่างทั่วถึงและเป็น ธรรม ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มอาชีพได้ดำเนินการในลักษณะที่ต่อเนื่องและส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพ เป็นองค์กรชุมชนที่เป็นเครือข่ายแก่องค์กรชุมชนอื่น ๆ ในชุมชน ในลักษณะการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

เปรมกมล ปิยะทัต, เพร โมพี และกมลวรรณ เหล่ายัง (2561) ได้ศึกษาวิจัยแนวทางการสร้าง รายได้และอาชีพเสริมในพื้นที่ตำบลชลคราม อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า รายได้ของครัวเรือนต่อเดือน คือ 15,001 - 30,000 บาท ซึ่งเป็น รายได้ที่เกิด จากจากงานประจำหรือเงินเดือน ชุมชนมีรายจ่ายหลักของครัวเรือนด้านค่าครองชีพ จ่าย หนี้สิน และ ค่าเล่าเรียนบุตร ตามลำดับ ส่วนใหญ่ชุมชนมีหนี้สิน ซึ่งเป็นหนี้สินเชื่อที่ดินเพื่อการทำเกษตร รถยนต์หรือ ยานพาหนะที่อยู่อาศัยหรืออสังหาริมทรัพย์ และหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค ตามลำดับ ภาระหนี้ส่วนใหญ่คิด เป็นจำนวนเงิน 100,001 – 500,000 บาท และชุมชนมีความ ต้องการสร้างรายได้และอาชีพเสริมในรูปแบบ การค้าขาย ผลิตภัณฑ์ทางอาหาร งานเกษตร งานฝีมือ ธุรกิจออนไลน์งานด้านบริการ และงานช่าง ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการสร้างรายได้และอาชีพเสริมพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลเชิง บวกและมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ปัจจัยส่งเสริมการสร้างรายได้และอาชีพมีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
0.625** ปัจจัยด้านรายได้ของครัวเรือนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.413 และปัจจัยพื้นฐานของประชากรมี
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.201 ตามลำดับ ดังนั้น แนวทางการสร้างรายได้และอาชีพเสริมในพื้นที่ตำบล
ชลคราม อำเภอดอนสัก จังหวัด สุราษฎร์ธานีจึงเป็นไปตามรูปแบบความต้องการจากชุมชนเป็นหลัก ได้แก่
1) การทำบัญชีครัวเรือน 2) การส่งเสริมอาชีพกลุ่มผลิตภัณฑ์ทางอาหาร กลุ่มผลิตภัณฑ์การเกษตร และกลุ่ม
งานช่างและงาน ฝีมือ 3) โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการค้าขาย/ธุรกิจออนไลน์ตามลำดับ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง“แนวทางการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนในชุมชนทอเสื่อกก ตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เพื่อเพิ่มรายได้ที่ยั่งยืน” มีวัตถุประสงค์งานวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างเสริมความเข้มแข็งในการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชนตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 3) เพื่อหาแนวทางพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยผสมระหว่างวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มอาชีพของคนในชุมชนแต่ละพื้นที่ที่มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิธีวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัย (Documentary Research) ในประเด็นเกี่ยวกับอาชีพ สวัสดิการ คุณภาพชีวิต การดำรงชีวิตอิสระ และสิทธิต่าง ๆ ของคนในชุมชนทอเสื่อกก ตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
2. ศึกษาข้อมูลจากภาคสนาม (Field Research) โดยสัมภาษณ์เชิงลึกแกนนำและสมาชิกกลุ่มอาชีพคนในชุมชนเกี่ยวกับรูปแบบการรวมกลุ่มประกอบอาชีพหรือสวัสดิการสำหรับคนในชุมชน ปัญหา และอุปสรรค รูปแบบขององค์กรหรือกลุ่มคนในชุมชนที่ดำเนินการจัดสวัสดิการแก่คนในชุมชนและเครือข่าย
3. จัดเวทีแนะนำให้ความรู้ และเสริมพลังแก่กลุ่มและองค์กร รวมถึงการเตรียมความพร้อมให้กลุ่มและองค์กรที่สามารถดำเนินการกระจายทุนประกอบอาชีพ
4. สรุปผลการศึกษาโดยประมวลผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในทุกส่วน
5. เสนอแนะเชิงนโยบายและการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการปรับปรุงกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยคือกลุ่มอาชีพคนในชุมชนตำบลบางสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี จำนวน 2,168 คน โดยจะทำการสุ่มตัวอย่างตามตารางเคชีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 327 คน กลุ่มอาชีพคนในชุมชนทอเสื่อกกตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ที่กระจายอยู่ในที่ต่าง ๆ ที่มีคุณลักษณะดังนี้

1. เป็นกลุ่มของคนประกอบอาชีพที่มีการรวมตัวกันประกอบอาชีพ
2. เป็นกลุ่มอาชีพ มีการลงทุน และประกอบกิจการธุรกิจร่วมกัน โดยทุนประกอบอาชีพอาจมาจาก
1) การระดมทุนของคนในชุมชนโดยตรง 2) กู้จากสถาบันการเงินอื่น ๆ 3) มาจากภาครัฐที่ลงทุนให้เบื้องต้น แต่กลุ่มคนในชุมชนที่เป็นเจ้าของ และดำเนินธุรกิจด้วยคนในชุมชน
3. เป็นกลุ่มอาชีพที่มี หรือไม่มีการจัดสวัสดิการของกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. **แบบสัมภาษณ์เจาะลึก** ใช้ในการศึกษารูปแบบการรวมกลุ่มและปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพของคนในชุมชน ตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ คือ

- 1) ประวัติความเป็นมาของกลุ่มอาชีพ
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) จำนวนสมาชิก
- 4) ระเบียบที่ยึดถือปฏิบัติร่วมกัน
- 5) อาชีพที่กลุ่มร่วมกันดำเนินการ
- 6) ปัญหา อุปสรรคด้านทุนในการผลิตสินค้า กระบวนการผลิต และการตลาด
- 7) การแบ่งปันรายได้
- 8) การจัดสวัสดิการของกลุ่มอาชีพ
- 9) ประสพการณ์จากการขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในชุมชน
- 10) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกองทุนฯให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ประเด็นในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ประกอบด้วย 5 ประเด็น คือ

- 1) จุดแข็ง และจุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดของอาชีพที่คนในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอ บางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
- 2) ประสบการณ์และบทเรียนของแต่ละกลุ่มอาชีพในการแก้ไขจุดอ่อนและข้อจำกัด
- 3) ประสบการณ์และบทเรียนของแต่ละกลุ่มอาชีพในการเพิ่มจุดแข็งและการช่วงชิงโอกาสให้เกิด ประโยชน์ต่อการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ
- 4) การจัดการความรู้ด้านอาชีพภายในกลุ่ม
- 5) แนวทางในการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ

ประเด็นในการ ให้ความรู้ และเสริมพลังแก่กลุ่มและองค์กรอาชีพคนในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงในสัญญา (TOR) คณะวิจัยจะดำเนินการให้ความรู้ และเสริมพลังแก่ กลุ่มและองค์กรอาชีพคนในชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยจะมีประเด็นในการให้ความรู้ 10 ประเด็น คือ

- 1) หลักการทำธุรกิจ
- 2) การศึกษาความต้องการของตลาด
- 3) การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุน และจุดคุ้มทุน
- 4) การระดมทุนจากสมาชิกกลุ่ม และจากกองทุนต่าง ๆ
- 5) การบริหารจัดการกระบวนการผลิต การควบคุมต้นทุน การควบคุมคุณภาพสินค้า และการตั้งราคาสินค้า
- 6) การหาตลาดและการจัดจำหน่าย
- 7) การบริหารกลุ่ม
- 8) การแบ่งปันผลกำไร
- 9) การจัดสวัสดิการกลุ่มอาชีพ

10) การพัฒนากลุ่มอาชีพให้มีความก้าวหน้าและยั่งยืน

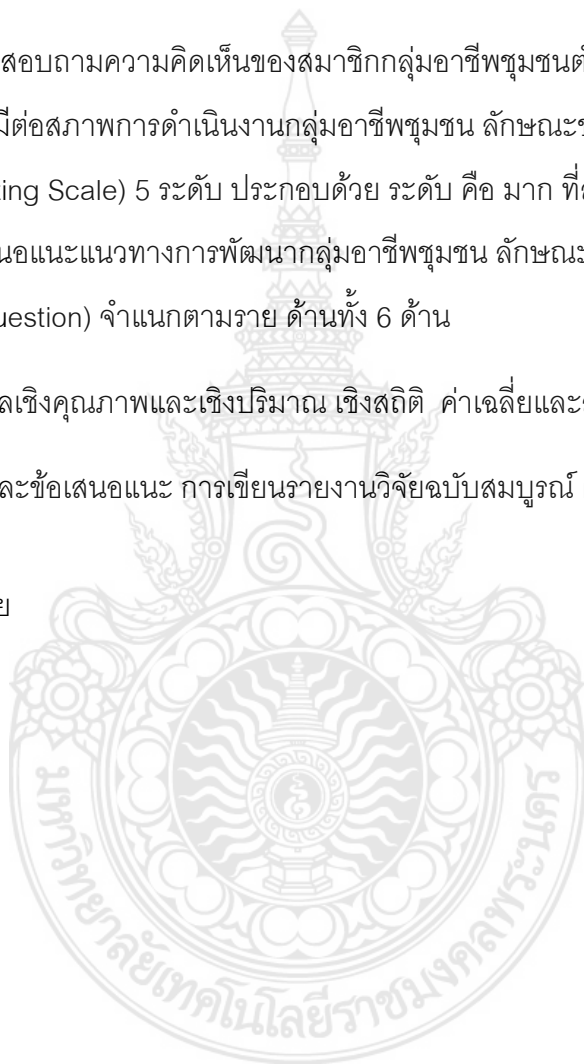
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนตำบลบางสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นคำถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - list) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุระดับการศึกษา อาชีพรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ทั้งครอบครัว และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อสภาพการดำเนินงานกลุ่มอาชีพชุมชน ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย ระดับ คือ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended Question) จำแนกตามราย ด้านทั้ง 6 ด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เชิงสถิติ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ การเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ตรวจสอบ เข้าเล่มรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เผยแพร่ผลงานวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยมีดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างความสำเร็จในการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 3) เพื่อหาแนวทางพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ซึ่งคณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 327

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	147	44.95
หญิง	180	55.05
อายุ		
อายุไม่เกิน 30 ปี	54	16.51
31-40 ปี	45	13.76
41-50 ปี	67	20.49
51-60 ปี	126	38.53

61 ปีขึ้นไป	35	10.71
ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับชั้นการศึกษา		
ประถมศึกษา	145	44.34
มัธยมศึกษา	83	25.38
อนุปริญญา	34	10.39
ปริญญาตรีขึ้นไป	65	19.87
อาชีพ		
เกษตรกร	157	48.01
รับจ้างทั่วไป	57	17.43
ค้าขาย	62	18.96
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	13	3.98
บริษัท ห้างร้าน เอกชน	38	11.62
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน 5,000 บาท	141	43.11
5,001-9,000 บาท	67	20.49
9,001-10,000 บาท	54	16.51
10,001 บาทขึ้นไป	65	19.88
รวม	327	100

จากตารางที่ 1 พบว่าเพศหญิงตอบแบบสอบถามมากที่สุด ร้อยละ 55.05 รองลงมาเป็นเพศชาย ร้อยละ 44.95 มีอายุ 51-60 ปีมากที่สุด รองลงมาคือ อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 20.49 และน้อยที่สุด อายุ 61 ปีขึ้นไป ร้อยละ 10.71 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด ร้อยละ 44.34 รองลงมาคือ มัธยมศึกษา ร้อยละ 25.38 และน้อยที่สุดคือ อนุปริญญา ร้อยละ 10.39 มีอาชีพเกษตรกรมากที่สุด ร้อยละ 48.01 รองลงมาคือ ค้าขาย ร้อยละ 18.96 และน้อยที่สุดคือ รับราชการ รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 3.98 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท ร้อยละ 43.11 รองลงมาคือ 5,001-9,000 บาท ร้อยละ 20.49 และน้อยที่สุด คือ 9,001-10,000 บาท ร้อยละ 16.51

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{x}	SD	แปลความหมาย
	สภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ			
1	มีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจ	3.21	0.23	ปานกลาง
2	เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม	3.45	1.12	ปานกลาง
3	มีเงินงบประมาณสนับสนุนกลุ่มอาชีพ	3.23	0.32	ปานกลาง
4	มีวิทยากรมาอบรม	3.43	0.45	ปานกลาง
5	มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพพร้อม	3.46	1.23	ปานกลาง
6	มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์	3.26	0.34	ปานกลาง
7	มีการจัดจำหน่าย	2.78	1.21	ปานกลาง
8	มีการซื้อขาย	2.54	1.32	ปานกลาง
9	มีหน่วยงานสนับสนุนประชาสัมพันธ	2.23	1.13	ปานกลาง
10	มีหน่วยงานราชการมาดูงาน ตรวจสอบ	2.36	1.12	ปานกลาง
11	มีการจัดสรรผลประโยชน์ให้คนในชุมชนอย่างทั่วถึง	2.89	0.98	ปานกลาง
12	อาชีพที่เลือกที่มีความมั่นคง	3.25	1.21	ปานกลาง
13	มีลูกหลานสนใจในอาชีพต่อยอดต่อไป	3.35	0.89	ปานกลาง
14	อาชีพที่สร้างรายได้อย่างมั่นคงยั่งยืน	3.46	1.23	ปานกลาง
รวม		3.06	0.91	ปานกลาง

ตารางที่ 2 พบว่า ในภาพรวมสภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$, $SD = 0.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพพร้อมและอาชีพที่สร้างรายได้อย่างมั่นคงยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.46$, $SD = 1.23$) รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$, $SD = 1.12$) และน้อยที่สุดคือ มีหน่วยงานสนับสนุนประชาสัมพันธน์ มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.23$, $SD = 1.13$)

ตอนที่ 3 ปัจจัยในการส่งเสริมอาชีพของชุมชนตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
 ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยในการส่งเสริมอาชีพของชุมชนตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการส่งเสริมการประกอบอาชีพ		
		\bar{x}	SD	แปลความหมาย
	ปัจจัยสภาพการส่งเสริมอาชีพ			
1	งบประมาณที่ใช้ในการส่งเสริมอาชีพ	3.03	1.13	ปานกลาง
2	สถานที่ในการประกอบอาชีพ	3.45	0.97	ปานกลาง
3	วัสดุอุปกรณ์ในการส่งเสริมอาชีพ	3.43	0.99	ปานกลาง
4	มีวิทยากรมาอบรม	3.46	0.98	ปานกลาง
5	มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพพร้อม	3.51	1.12	ปานกลาง
6	มีผลิตภัณฑ์	3.34	0.67	ปานกลาง
7	มีการจัดจำหน่ายออนไลน์	0.00	0.00	ไม่มี
8	มีการซื้อขาย	3.51	1.29	มาก
9	มีหน่วยงานสนับสนุน ทั้งภาครัฐและเอกชนสนับสนุน	3.23	1.23	ปานกลาง
10	วัสดุดิบจากธรรมชาติในท้องถิ่น	3.56	1.09	มาก
รวม		3.057	0.947	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ในภาพรวมปัจจัยที่ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระเต้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี อยู่ในภาพรวม ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.06$, $SD = 0.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีวัตถุประสงค์จากธรรมชาติในท้องถิ่นมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.56$, $SD = 1.09$) รองลงมาคือ มีการซื้อขาย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.51$, $SD = 1.29$) และน้อยที่สุดคือ งบประมาณที่ใช้ในการส่งเสริมอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.03$, $SD = 1.13$)

ตอนที่ 4 แนวทางการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{x}	SD	แปลความหมาย
	แนวทางการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ			
1	มีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจ	3.23	1.13	ปานกลาง
2	ประชาชนมีส่วนร่วม ความร่วมมือของชุมชน	3.46	0.98	ปานกลาง
3	มีเงินงบประมาณสนับสนุนกลุ่มอาชีพ	3.34	1.25	ปานกลาง
4	มีวิทยากรมาอบรม	3.45	1.26	ปานกลาง
5	มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพพร้อม	3.42	1.14	ปานกลาง
6	มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆที่ได้มาตรฐาน	3.50	0.68	ปานกลาง
7	มีการจัดจำหน่าย	3.21	1.32	ปานกลาง
8	มีการประชุมกลุ่มทุกเดือน	2.80	1.34	ปานกลาง
9	มีการเสียดสละเงินทองสิ่งของให้กับกลุ่มอาชีพ	2.52	1.65	ปานกลาง
10	มีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ยุติธรรม	3.26	1.34	ปานกลาง
11	มีการจัดสรรผลประโยชน์ให้คนในชุมชนอย่างทั่วถึง	3.21	1.12	ปานกลาง
12	มีการบริหารงานที่โปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้	3.45	1.09	ปานกลาง
13	มีการรายงานการเงินที่ชัดเจน	3.12	1.14	ปานกลาง
14	มีหน่วยงานของรัฐมาประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน	3.01	0.58	ปานกลาง
15	มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพ	3.48	1.23	ปานกลาง
รวม		3.23	1.15	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า แนวทางการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.23$, $SD = 1.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ($\bar{x} = 3.50$, $SD = 0.68$) รองลงมาคือ มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.48$, $SD = 1.23$) และน้อยที่สุด คือ มีการเสียละ เงินทองสิ่งของให้กับกลุ่มอาชีพ ($\bar{x} = 2.52$, $SD = 1.65$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. สภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพที่ขอเลือกจากต้นกกในตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 1.1 ประชาชนได้ดำเนินงานโดยมีกลุ่มแม่บ้าน ได้รวมตัวกันแบบมีส่วนร่วม เช่น ได้มีการปรึกษาและแบ่งหน้าที่กันทำ เช่น การปลูกต้นกก การตัดกก การข้อมกด้วยสีต่าง ๆ การออกแบบลวดลายเส้นใยกอก ออกลวดลายทอแบบเดิม การทอกก และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นการร่วมมือในการดำเนินงานที่ได้รับ การถ่ายทอดมาจากพ่อแม่และบรรพบุรุษ ซึ่งยังไม่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้ามาใช้แต่ประการใด 1.2 ด้านการผลิตในภาวะปกติที่ไม่มีการสั่งซื้อสินค้าจะแบ่งสมาชิกกักทอ ผลิตภัณฑ์ที่ตนเองถนัด เพื่อสำรองสินค้าไว้ในกลุ่ม กรณีหากมีการสั่งซื้อสินค้าประเภทใด ประเภทหนึ่งจำนวนมาก ๆ กลุ่มจะเรียกประชุมสมาชิกและกระจายงานให้แก่สมาชิกว่าใคร สามารถรับยอดสินค้าได้เท่าไร โดยมีคณะกรรมการกลุ่มเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น 1.3 ด้านการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพ ได้ผ่านการฝึกอบรมในเรื่องที่สำคัญและจำเป็นสำหรับพัฒนา ศักยภาพกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ จากสำนักงาน พัฒนาชุมชนจังหวัดขอนแก่น พร้อมทั้งการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาด้านบรรจุ ภัณฑ์และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดขอนแก่น และองค์การบริหาร ส่วนตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี อย่างต่อเนื่อง 1.4 ด้านการรวมกลุ่มการเริ่มต้นกลุ่มอาชีพที่ขอเลือก ก่อเกิดจาก การสนับสนุนของมูลนิธิแพลน แห่งประเทศไทย โดยการตั้งต้นจากภูมิปัญญาและได้รับการต่อยอดจากองค์การภาคีที่เกี่ยวข้อง อาทิ องค์การ บริหารส่วนตำบลบางสระเก้า องค์การบริหารส่วน จังหวัดจันทบุรี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดขอนแก่น สำนักงานพัฒนาชุมชนตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ทำให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและพัฒนาต่อยอดอย่างมั่นคง 1.5 ด้านการจัดทำบัญชีกลุ่มอาชีพที่ขอเลือกตำบลบางสระเก้า อำเภอ แหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีการจัดทำระบบ บัญชีง่าย ๆ ที่กลุ่มและสมาชิกเข้าใจ สามารถตรวจสอบและ

ตอบข้อซักถามกับคณะผู้ติดตาม ได้ ซึ่งอาจไม่ถูกต้องตามระบบบัญชีสากล แต่ตรวจสอบได้และเป็นปัจจุบัน โดยมีการชี้แจง รายรับ-รายจ่ายให้กับสมาชิกทราบทุกครั้งที่มีการทำการประชุม และส่งต่อให้เกิดการบริหาร จัดกลุ่มที่ดี ซึ่งสมาชิกทุกคนได้รับสวัสดิการและผลประโยชน์ร่วมกันเท่าเทียม 1.6 ด้านการพัฒนาความรู้และ ทักษะกลุ่มอาชีพทอเสื่อกก เมื่อก่อตั้งและดำเนินการ แล้ว สิ่งจำเป็นคือ การพัฒนาด้านบุคลากรในการบริหาร จัดการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ และช่องทางการตลาด โดยนอกจากประสบการณ์ที่ได้จากระยะเวลา ในการดำเนินงานแล้ว สิ่งสำคัญคือ ความรู้ เทคนิค แนวทางใหม่ๆที่ผู้รู้หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้ามาเติม เต็มให้กับ สมาชิกและคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพราะจุดเริ่มต้นดำเนินงานของกลุ่ม อาชีพ ทอเสื่อกกมีเพียงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาเท่านั้น 1.7 ด้านการประชาสัมพันธ์การประชาสัมพันธ์ของ กลุ่มทอเสื่อกก ดำเนินการผ่านการจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าที่จะไปร่วมแสดงทั้งในจังหวัด ต่างจังหวัด และ งาน ระดับประเทศเช่น งาน OTOP หรือ OTOP ภูมิภาค นอกจากนั้น ยังมีแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ป้ายแขวนที่ ติดไว้กับสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น 1.8 ด้านการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม อาชีพทอเสื่อกก ตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมงสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในปัจจุบัน มุ่งเน้นกลุ่มลูกค้าตลาดหลักซึ่งเป็นลูกค้าเก่าที่มีการติดต่อกันมา ยาวนาน และการจำหน่ายสินค้าในงานแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ของ จังหวัดต่าง ๆ และ ระดับประเทศ

2. สภาพปัญหาการพัฒนาของกลุ่มอาชีพในตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมงสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

2.1 ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือการสร้างสินค้าใหม่ๆ โดยแต่เดิมการผลิตหรือ ทอเสื่อกก เป็นส่วนใหญ่จะ กระทำในช่วงว่างจากฤดูการเก็บเกี่ยว ยังขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือการสร้างสินค้าใหม่ๆให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าหรือตลาดกลุ่มผู้ใช้สินค้าเดิม กลับยังไม่มีนวัตกรรมแปลกใหม่ รวมถึงยังไม่มีลวดลายที่เป็น เอกลักษณ์ของชุมชนที่มีความโดดเด่นแตกต่างจากต้นกกและวัสดุธรรมชาติอื่น ๆ อีกทั้งยังขาดการพัฒนา คุณภาพของผลิตภัณฑ์ เช่น สี และการรับรองมาตรฐานสินค้า 2.2 ขาดการฝึกอบรมพัฒนาทักษะอาชีพ แม้ว่าการฝึกอบรมการพัฒนาที่จำเป็น ทำให้เสียโอกาสในการได้รับพัฒนา 2.3 ขาดการประชาสัมพันธ์และ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะกลุ่มโอท็อป ภายในจังหวัดที่มีการผลิตสินค้าประเภทเดียวกัน ประกอบกับ สินค้าของกลุ่มอาชีพเป็นแบบดั้งเดิม ต้องทำการเพิ่ม ช่องทางการตลาดหรือการเปิดตลาดใหม่จึงทำได้ค่อนข้าง ยาก

2. ปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอ แหลมงสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ต้องมีองค์ประกอบดังนี้ 2.1) เงินทุนที่ไม่คิดดอกเบี้ย 2.2) วิทยากรที่มีความ เชี่ยวชาญในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและทันสมัย 2.3) การจัดจำหน่าย โดยมีสถานประกอบการมา

รับซื้อหรือจำหน่ายทางเว็บไซต์ 2.4) การออกแบบลวดลายที่ทันสมัยในการดึงดูดผู้บริโภค 2.5) การประชาสัมพันธ์ โดยรัฐบาลให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ทางทีวี วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์วารสาร รวมทั้งการจัดจำหน่ายในเทศกาลต่าง ๆ เช่น ที่เมืองทองธานี เป็นต้น

ปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ การจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ มีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ ดังนี้ 1. ด้านผู้นำ 1.1 ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ในการจัดการธุรกิจ 1.2 การกระจายอำนาจของผู้นำ 2. ด้านสมาชิก 2.1 ความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ 2.2 จำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม 2.3 การส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิก 3. ด้านวัตถุประสงค์ของกลุ่ม 3.1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน 3.2 ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์กลุ่มของสมาชิก 3.3 ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ 3.4 วัตถุประสงค์สอดคล้องกับสมาชิกกลุ่ม 4. ด้านบริหารจัดการกลุ่ม 4.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่ม 4.2 การมีกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง 4.3 การแบ่งปันผลประโยชน์ของกลุ่ม 4.4 การมีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาระบบการเรียนรู้ 4.5 การมีกฎระเบียบกติกาที่เป็นที่ยอมรับของทุกคน 4.6 จำนวนสมาชิกที่พอใจในการได้รับผลประโยชน์ 5. ด้านการสื่อสารภายในกลุ่ม 5.1 ความถี่ของการสื่อสาร/ การประชุมกลุ่ม 5.2 รูปแบบการสื่อสารของกลุ่ม 6. ด้านผลผลิต ผลงานของกลุ่ม 6.1 ปริมาณผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย 6.2 คุณภาพผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย 6.3 ความหลากหลายของผลผลิต 6.4 ตลาดรองรับผลผลิต 6.5 การพัฒนาต่อยอดของผลผลิต 7. ด้านเงินทุนในกลุ่ม 7.1 จำนวนเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่ม 7.2 จำนวนการถือหุ้นของสมาชิก

3. แนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 3.1) ด้านการจัดตั้งวิสาหกิจของชุมชน ดังนั้น องค์การ บริหารส่วนตำบลบางสระแก้ว จึงสนับสนุนการจัดทำทะเบียนสมาชิกของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เป็นการรวบรวมคนร่วมมือร่วมใจกัน มีหัวหน้ากลุ่มอาชีพ ควบคุม ดูแล หาเงินเข้ากลุ่ม เพื่อสร้างรายได้ร่วมกัน และสร้างกระบวนการอยู่ร่วมกันให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้ในการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว และรายได้รวมของกลุ่มที่ยั่งยืน 3.2) การมีส่วนร่วม ความร่วมมือสามัคคีกันทำงานของคนในชุมชน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มอาชีพและสมาชิกภายในกลุ่มอาชีพ เพื่อช่วยเพิ่มปริมาณการผลิตให้ทันต่อความต้องการของลูกค้า หรือ การผลิตสินค้าใหม่ ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จึงสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มอาชีพต่าง ๆ และระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มอาชีพนั้น ๆ เพื่อให้ สามารถแก้ไขปัญหา ด้านการผลิตได้และแนวทางการส่งเสริมการผลิตของกลุ่มอาชีพ ได้แก่ 3.2.1 มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆที่ได้มาตรฐาน กลุ่มต้องผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของท้องตลาด และต้องผลิตสินค้าตาม

ระยะเวลาที่สินค้าแต่ละประเภทกลุ่มต้องดำเนินการสร้างผลิตภัณฑ์หรือสินค้าใหม่ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ ของ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เพื่อยกระดับสินค้าให้มีคุณภาพและขอรับรองมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์

3.2.2 มีเงินทุนสำรองของกลุ่มอาชีพ กลุ่มสมาชิกและกลุ่มเครือข่ายในการผลิตสินค้าจำนวนมากที่ได้มาตรฐาน คณะกรรมการกลุ่มอาชีพเครือข่ายแต่ละกลุ่มจะต้องตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นให้เรียบร้อย 3.2.3 กลุ่มต้องนำ เงินของทุนของกลุ่มอาชีพมาจัดซื้อวัสดุเพื่อให้สมาชิกทอเสื่ออกไว้เป็นสินค้าสำรอง (สต็อก) เพื่อรองรับการ จำหน่ายและแก้ไขปัญหาขาดแคลน ผลิตภัณฑ์ในช่วงฤดูการทำเกษตร 3.2.4 กลุ่มต้องพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ ทันสมัยแบบใหม่ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าของผลิตภัณฑ์ 3.3 การศึกษาดูงานการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนา ศักยภาพกลุ่มให้สามารถ พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า เพิ่มช่องทางการตลาด และเพิ่ม ยอดจำหน่ายให้กับกลุ่มอาชีพทอเสื่ออก อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เพื่อกระตุ้นแนวความคิดการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพอย่าง ยั่งยืนยกระดับกระบวนการการทำงานเป็นกลุ่มให้สมาชิกเข้าใจ 3.4 การจัดทำ ระบบบัญชีอย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องมีคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มอาชีพสามารถเข้าใจร่วมกัน จะต้องจัดทำ บัญชีให้เป็นปัจจุบันและสามารถตรวจสอบได้ ต้องมีการติดตามตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง 3.5 สนับสนุนการจัดกิจกรรมการแสดงผลหรือจำหน่ายสินค้าโอท็อปในงานประจำปี และงานอื่น ๆ ตามความ เหมาะสมต้องมีการสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ทุกภาค ส่วนได้ทราบถึงผลิตภัณฑ์เด่นของกลุ่ม อาชีพและช่องทางการติดต่อกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี พร้อมกับ การเปิดตลาดและเพิ่มจำนวนลูกค้าให้มากขึ้น ซึ่งกลุ่มอาชีพเองก็ต้อง พัฒนาและสร้างมาตรฐานของ ผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายทั้งรูปแบบและการใช้ ประโยชน์ผ่านการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ มีความ โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน มีการบริการหลังการขาย เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าเชื่อมโยง ผลิตภัณฑ์กับแหล่ง ท่องเที่ยว เช่น หาดพัทยา 2 หรือพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ เป็นต้น รวมถึงสนับสนุนการจัด กิจกรรมการแสดงผลและจำหน่ายสินค้า OTOP ระดับอำเภอในงานประจำปีของอำเภอ/จังหวัด รวมถึงงาน เทศกาลอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนในชุมชน ตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีเพื่อเพิ่มรายได้ที่ยั่งยืน มีวัตถุประสงค์ของงานวิจัยมีดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 3) เพื่อหาแนวทางพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

สรุปผลวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$, $SD = 0.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพพร้อมและอาชีพที่สร้างรายได้อย่างมั่นคงยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.46$, $SD = 1.23$) รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$, $SD = 1.12$) และน้อยที่สุดคือ มีหน่วยงานสนับสนุนประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.23$, $SD = 1.13$)

สภาพปัญหาการพัฒนาของชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 2.1 ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือการสร้างสินค้าใหม่ๆ โดยแต่เดิมการผลิตหรือ ทอเสื่อกก เป็นส่วนใหญ่จะกระทำในช่วงว่างจากฤดูกาลเก็บเกี่ยว ยังขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือการสร้างสินค้าใหม่ๆให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าหรือตลาดกลุ่มผู้ใช้สินค้าเดิม กลับยังไม่มีการนวัตกรรมแปลกใหม่ รวมถึงยังไม่มีตลาดที่เป็น

เอกลักษณ์ของชุมชนที่มีความโดดเด่นแตกต่างจากต้นกกและวัชดูธรรมชาติอื่น ๆ อีกทั้งยังขาดการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์

2. ปัจจัยที่ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี อยู่ในภาพรวม ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.06$, $SD = 0.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีวัชดูดิบจากธรรมชาติในท้องถิ่นมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.56$, $SD = 1.09$) รองลงมาคือ มีการซื้อขายอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.51$, $SD = 1.29$) และน้อยที่สุดคือ งบประมาณที่ใช้ในการส่งเสริมอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.03$, $SD = 1.13$)

ปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างเสริมความเข้มแข็งในการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ต้องมีองค์ประกอบดังนี้ 2.1) เงินทุนที่ไม่คิดดอกเบี้ย 2.2) วิทยาการที่มีความเชี่ยวชาญในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและทันสมัย 2.3) การจัดจำหน่าย โดยมีสถานประกอบการมารับซื้อหรือจำหน่ายทางเว็บไซต์ 2.4) การออกแบบลวดลายที่ทันสมัยในการดึงดูดผู้บริโภค 2.5) การประชาสัมพันธ์ โดยรัฐบาลให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ทางทีวี วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์วารสาร รวมทั้งการจัดจำหน่ายในเทศกาลต่าง ๆ เช่น ที่เมืองทองธานี เป็นต้น

3. แนวทางการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.23$, $SD = 1.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามี การแปรรูปผลิตภัณฑ์ ($\bar{x} = 3.50$, $SD = 0.68$) รองลงมาคือ มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.48$, $SD = 1.23$) และน้อยที่สุด คือ มีการเสียสละ เงินทองสิ่งของให้กับกลุ่มอาชีพ ($\bar{x} = 2.52$, $SD = 1.65$)

แนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 1) ด้านการจัดตั้งวิสาหกิจของชุมชน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบางสระแก้ว จึงสนับสนุนการจัดทำทะเบียนสมาชิกของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เป็นการรวบรวมคนร่วมมือร่วมใจกัน มีหัวหน้ากลุ่มอาชีพ ควบคุมดูแล หาเงินเข้ากลุ่ม 2) การมีส่วนร่วม ความร่วมมือสามัคคีกันทำงานของคนในชุมชน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มอาชีพและสมาชิกภายในกลุ่มอาชีพ เพื่อช่วยเพิ่มปริมาณการผลิตให้ทันต่อความต้องการของลูกค้า หรือ การผลิตสินค้าใหม่ ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จึงสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มอาชีพต่าง ๆ และระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มอาชีพนั้น ๆ เพื่อให้ สามารถแก้ไขปัญหาด้านการผลิตได้และแนวทางการส่งเสริมการผลิตของกลุ่มอาชีพ ได้แก่ มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆที่ได้มาตรฐาน กลุ่มต้องผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของท้องตลาด

และต้องผลิตสินค้าตามระยะเวลาที่สินค้าแต่ละประเภทกลุ่มต้องดำเนินการสร้างผลิตภัณฑ์หรือสินค้าใหม่ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ ของอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เพื่อยกระดับสินค้าให้มีคุณภาพและขอรับรองมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพทอเสื่อกกจากต้นกกในตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี 1.1 ประชาชนได้ดำเนินงานโดยมีกลุ่มแม่บ้าน ได้รวมตัวกันแบบมีส่วนร่วม เช่นได้มีการปรึกษาและแบ่งหน้าที่กันทำ ซึ่งเป็นการร่วมมือในการดำเนินงานที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากพ่อแม่และบรรพบุรุษ ซึ่งยังไม่มี การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้ามาใช้แต่ประการใด 1.2 ด้านการผลิตในภาวะปกติที่ไม่มีการสั่งซื้อสินค้า จะแบ่งสมาชิกถักทอ ผลิตภัณฑ์ที่ตนเองถนัด เพื่อสำรองสินค้าไว้ในกลุ่ม 1.3 ด้านการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพ ได้ผ่านการฝึกอบรมในเรื่องที่สำคัญและจำเป็นสำหรับพัฒนาศักยภาพกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ 1.4 ด้านการรวมกลุ่มการเริ่มต้นกลุ่มอาชีพทอเสื่อกก 1.5 ด้านการจัดทำบัญชีกลุ่มอาชีพทอเสื่อกกตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีการจัดทำระบบ บัญชีง่าย ๆ ที่กลุ่มและสมาชิกเข้าใจ สามารถตรวจสอบได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2560) ที่มุ่งพัฒนาชุมชนกลุ่มอาชีพให้มีการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพให้ได้มาตรฐาน ถูกระเบียบในการจัดตั้งกลุ่มสมาชิก เพื่อแก้ไขปัญหาภายในกลุ่มได้อย่างรวดเร็ว ตรงประเด็น ประสพผลสำเร็จ

2. ปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างเสริมความเข้มแข็งในการพัฒนาอาชีพให้กับชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ต้องมีองค์ประกอบดังนี้ 2.1) เงินทุนที่ไม่คิดดอกเบี้ย 2.2) วิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและทันสมัย 2.3) การจัดจำหน่าย โดยมีสถานประกอบการมารับซื้อหรือจำหน่ายทางเว็บไซต์ 2.4) การออกแบบลวดลายที่ทันสมัยในการดึงดูดผู้บริโภค 2.5) การประชาสัมพันธ์ โดยรัฐบาลให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ทางทีวี วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์วารสาร รวมทั้งการจัดจำหน่ายในเทศกาลต่าง ๆ เช่น ที่เมืองทองธานี เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กลุ่มงานส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน (2560) ที่พบว่า ปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ การจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพให้ประสพผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ มีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ ดังนี้ 1. ด้านผู้นำ ต้องมี 1.1 ความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ ในการจัดการธุรกิจ การกระจายอำนาจของผู้นำ 2. ด้านสมาชิก 2.1 ความรู้ ทักษะ และ

ประสบการณ์ 2.2 จำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม 2.3 การส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิก 3. ด้านวัตถุประสงค์ของกลุ่ม 3.1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน 3.2 ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์กลุ่มของสมาชิก 3.3 ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ 3.4 วัตถุประสงค์สอดคล้องกับสมาชิกกลุ่ม 4. ด้านบริหารจัดการกลุ่ม 4.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่ม 4.2 การมีกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง 4.3 การแบ่งปันผลประโยชน์ของกลุ่ม 4.4 การมีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาระบบการเรียนรู้ 4.5 การมีกฎระเบียบกติกาที่เป็นที่ยอมรับของทุกคน 4.6 จำนวนสมาชิกที่พอใจในการได้รับผลประโยชน์นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเปรมกมล ปิยะทัต, เพรอ โมพี และกมลวรรณ เหล่ายัง (2561) ได้ศึกษาวิจัยแนวทางการสร้างรายได้และอาชีพเสริมในพื้นที่ตำบลชลคราม อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาวิชาธุรกิจเกษตร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการสร้างรายได้และอาชีพเสริมพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลเชิง บวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ปัจจัยส่งเสริมการสร้างรายได้และอาชีพมีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.625** ปัจจัยด้านรายได้ของครัวเรือนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.413 และปัจจัยพื้นฐานของประชากรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.201 ตามลำดับ

3. การศึกษาแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งในตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี กล่าวได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการส่งเสริม และสนับสนุนกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็ง ในด้านการดำเนินการของกลุ่มทั้ง 8 ด้าน ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น เนื่องจากเป็นมีหน้าที่โดยตรงในการ ส่งเสริมอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น อยู่ใกล้ชิด และรับทราบปัญหาความต้องการของ ประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงต้องมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนเกี่ยวกับการ ส่งเสริมอาชีพ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นให้มีอาชีพและรายได้ เพื่อ ชุมชนมีความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเองได้ การส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งในตำบลบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี แม้ว่าส่วนหนึ่งเกิดจากการสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่จำเป็นต้องยื่นหยัดด้วยความเข้มแข็งจากภายในกลุ่มอาชีพของตนเอง ดังกรณีกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายที่เริ่มต้น สร้างความเข้มแข็งภายในกลุ่มผ่านการดำเนินการของคณะกรรมการกลุ่ม และสมาชิกภายใน กลุ่มเอง ซึ่งเป็นไปตามที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาควัต ศรีสุรพล และศิริวัช ศรีโภคางกุล (2560) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งในตำบลนาชุมแสง แนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งในตำบลนาชุมแสง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น พบว่า แนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลนาชุมแสง ประกอบด้วย การจัดทำทะเบียน ของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มอาชีพและสมาชิกภายในกลุ่มอาชีพ การศึกษาดูงาน สนับสนุนการจัดทำระบบบัญชีอย่างง่าย สนับสนุนการจัดกิจกรรม การแสดงหรือจำหน่ายสินค้าโอท็อปในงาน

ประจำปีและงานอื่นตามความเหมาะสมและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรคดี ว่องวัฒนกุล (2553, หน้า 61-62) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ในด้านแนวทางการส่งเสริมที่สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นคล้ายคลึงกันก็คือ ต้องการให้ ส่งเสริมในส่วนของคุณภาพ ทักษะ การศึกษาดูงาน งบประมาณ เพื่อให้กลุ่มอาชีพจัดซื้อเครื่องมือ ประสานความร่วมมือระหว่างผู้นำท้องถิ่นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสมาชิกกลุ่มให้เกิดแผนปฏิบัติ งานร่วมกัน กระจายผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ทั้งในรูปแบบของเงินทุนและองค์ความรู้ไปสู่สมาชิกกลุ่ม อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มอาชีพได้ดำเนินการในลักษณะที่ต่อเนื่องและส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพเป็นองค์กรชุมชนที่เป็นเครือข่ายแก่องค์กรชุมชนอื่น ๆ ในชุมชน ในลักษณะการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเปรมกมล ปิยะทัต, เพรอ โมพี และกมลวรรณ เหล่ายัง (2561) ได้ศึกษาวิจัยแนวทางการสร้างรายได้และอาชีพเสริมในพื้นที่ตำบลชลคราม อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาวิชาธุรกิจเกษตร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการสร้างรายได้และอาชีพเสริมพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลเชิง บวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ปัจจัยส่งเสริมการสร้างรายได้และอาชีพมีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.625** ปัจจัยด้านรายได้ของครัวเรือนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.413 และปัจจัยพื้นฐานของประชากรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.201 ตามลำดับ ดังนั้น แนวทางการสร้างรายได้และอาชีพเสริมในพื้นที่ตำบลชลคราม อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงเป็นไปตามรูปแบบความต้องการจากชุมชนเป็นหลัก ได้แก่ 1) การทำบัญชีครัวเรือน 2) การส่งเสริมอาชีพกลุ่มผลิตภัณฑ์ทางอาหาร กลุ่มผลิตภัณฑ์การเกษตร และกลุ่มงานช่างและงานฝีมือ 3) โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการค้าขาย/ธุรกิจออนไลน์ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลศึกษาไปใช้ การศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งในตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จะช่วยให้คนในพื้นที่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่ของตนว่ามีบทบาท หน้าที่อย่างไรบ้างในการที่จะส่งเสริมสนับสนุน การทำมาหากิน และอาชีพของประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ให้งบประมาณ สนับสนุนกลุ่มอาชีพแต่เพียงอย่างเดียว ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป สามารถนำผลการศึกษาไปต่อยอดสำหรับการศึกษาต่อไปในอนาคต โดยใช้ตัวแปรใน งานวิจัยนี้ไปศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบกันว่า ในพื้นที่ที่แตกต่างกัน นั้นจะมีผลการศึกษาเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

2. ใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในการศึกษาแนวทางการ ส่งเสริมกลุ่ม อาชีพ ให้มีความเข้มแข็งในตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เพื่อสามารถระบุได้ว่ามี การส่งเสริมอาชีพมากน้อยเพียงใด และมีแนวทางการส่งเสริมไปในทิศทางใดมากที่สุด

3. ใช้วิธีการศึกษากลุ่มเป็นระยะเวลายาว (Longitudinal Studies) เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง เพื่อ เปรียบเทียบผลว่าเวลาที่ต่างกันออกไปจะทำให้ผลการศึกษามีการเปลี่ยนแปลง หรือแตกต่างกันอย่างไร

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน. 2558. **ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติ**. (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก : <http://www.otoptoday.com/wisdom/1119/>. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2558.
- กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน. 2560. **การพัฒนากลุ่มอาชีพ**. กรุงเทพฯ : สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน.
- โกวิทย์ พวงงาม. 2553. **การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน**. (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก : <https://www.gotoknow.org/posts/482092>.
- เครือข่าย มีเกียรติ. 2547. **ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศไทย**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : www.google.com.
- จิตจำนงค์ กิติภักดิ์. 2525. **การพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ: คุณพินอักษรกิจ.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. 2545. **การมีส่วนร่วมในขั้นตอนของการพัฒนา 5 ขั้น**. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทฤษฎีความพึงพอใจ**. (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก : http://krufonclass9.blogspot.com/p/blog-page_10.html.
- ทฤษฎีประเมินผล**. (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก : gotoknow.org/posts/453406.
- ไทยตำบลดอทคอม. 2558. **สินค้าโอท็อป ตำบลนาชุมแสง อำเภอภูเวียง ขอนแก่น**. (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก : <http://www.thaitambon.com/tambon/401606>. สืบค้น เมื่อ 6 กันยายน 2558.
- วิรัชชัย ศรีสุเทพ. 2544. **ขั้นตอนการออกแบบเว็บไซต์** ม.ป.ท. : ม.ป.พ..
- ธันยมัย เจียรกุล. 2557. **ปัญหาและแนวทางการปรับตัวของ OTOP เพื่อพร้อมรับการเปิด AEC**. **วารสารนักบริหาร**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ธำรง บัวศรี. 2532. **ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2560-2564)**. (ออนไลน์). 2560. เข้าถึงข้อมูลได้จาก : www.nrms.go.th/FileUpload/.../News/255908041558422182432.
- นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2560-2564)**. 2560. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

- เปรมกมล ปิยะทัต, เพร โมพี และกมลวรรณ เหล่ายัง. 2561. **แนวทางการสร้างรายได้และอาชีพเสริมในพื้นที่ตำบลชลคราม อำเภอคอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. สุราษฎร์ธานี : สาขาวิชาธุรกิจเกษตร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**. 2560. กรุงเทพฯ : สำนักงานเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- พรศักดิ์ ว่องวัฒนกุล. 2553. **แนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี**. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต: วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภาควิต ศรีสุรพล และศิวัช ศรีโศคางกุล. 2560. **แนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งในตำบลนาชุมแสง แนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งในตำบลนาชุมแสง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น**. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิภาวี กฤษณะภูติ. 2556. การจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน: การเรียนรู้จากกลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายใน จังหวัดขอนแก่น. **วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์** 30 (1): 166-168.
- สุชานาถ พัฒนวงศ์งาม. 2554. **รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มทอผ้าเหลืองสาน อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. 2542. **พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่อปท. พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2549**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. องค์การบริหารส่วนตำบลนาชุมแสง. 2559. **ผลิตภัณฑ์ชุมชน**. (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก : <http://www.nachumsaeng.go.th/products.php?menuid>. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 5 กันยายน 2558.
- Herzberg. 2002. **Motivation Maintenance Theory**. New York : Wile

ภาคผนวก

แบบสอบถามการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนในชุมชนตำบลบางสระแก้ว
อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีเพื่อเพิ่มรายได้ที่ยั่งยืน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ

ชาย ผู้หญิง

2. อายุ

อายุไม่เกิน 30 ปี

อายุ 31-40 ปี

41-50 ปี

51-60 ปี

61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

อนุปริญญา

ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

เกษตรกร

รับจ้างทั่วไป

ค้าขาย

รับราชการ รัฐวิสาหกิจ

บริษัท ห้างร้าน เอกชน

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ไม่เกิน 2000 บาท

8001-10000 บาท

2100-4000 บาท

10000 บาทขึ้นไป

4001-6000 บาท

6000- 8000 บาท

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพในชุมชน ดังข้อความต่อไปนี้
 มากน้อยเพียงใด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	สภาพการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ					
1	มีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจ					
2	เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม					
3	มีเงินงบประมาณสนับสนุนกลุ่มอาชีพ					
4	มีวิทยากรมาอบรม					
5	มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพพร้อม					
6	มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์					
7	มีการจัดจำหน่าย					
8	มีการซื้อขาย					
9	มีหน่วยงานสนับสนุนประชาสัมพันธ์					
10	มีหน่วยงานราชการมาดูงาน ตรวจสอบ					
11	มีการจัดสรรผลประโยชน์ให้คนในชุมชนอย่างทั่วถึง					
12	อาชีพที่เลือกที่มีความมั่นคง					
13	มีลูกหลานสนใจในอาชีพต่อๆออกไป					
14	อาชีพที่สร้างรายได้อย่างมั่นคงยั่งยืน					

ตอนที่ 3 ปัจจัยในการส่งเสริมอาชีพของชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
 ท่านคิดว่าปัจจัยดังข้อความต่อไปนี้ มีส่วนส่งเสริมการประกอบอาชีพของชุมชน
 มากน้อยเพียงใด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการส่งเสริมการประกอบอาชีพ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ปัจจัยสภาพการส่งเสริมอาชีพ					
1	งบประมาณที่ใช้ในการส่งเสริมอาชีพ					
2	สถานที่ในการประกอบอาชีพ					
3	วัสดุอุปกรณ์ในการส่งเสริมอาชีพ					
4	มีวิทยากรมาอบรม					
5	มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพพร้อม					
6	มีผลิตภัณฑ์					
7	มีการจัดจำหน่ายออนไลน์					
8	มีการซื้อขาย					
9	มีหน่วยงานสนับสนุน ทั้งภาครัฐและเอกชนสนับสนุน					
10	วัสดุคิบจากธรรมชาติในท้องถิ่น					

ตอนที่ 4 แนวทางการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพที่เลือกก ดังข้อความต่อไปนี้
 มากน้อยเพียงใด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	แนวทางการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ					
1	มีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจ					
2	ประชาชนมีส่วนร่วม ความร่วมมือของชุมชน					
3	มีเงินงบประมาณสนับสนุนกลุ่มอาชีพ					
4	มีวิทยากรมาอบรม					
5	มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพพร้อม					
6	มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์					
7	มีการจัดจำหน่าย					
8	มีการประชุมกลุ่มทุกเดือน					
9	มีการเสียดสละ เงินทองสิ่งของให้กับกลุ่มอาชีพ					
10	มีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ยุติธรรม					
11	มีการจัดสรรผลประโยชน์ให้คนในชุมชนอย่างทั่วถึง					
12	มีการบริหารงานที่โปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้					
13	มีการรายงานการเงินที่ชัดเจน					
14	มีหน่วยงานของรัฐมาประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน					
15	มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพ					

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคล เรื่อง

แนวทางการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนในชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์

จังหวัดจันทบุรีเพื่อเพิ่มรายได้ที่ยั่งยืน

ขอความกรุณาท่านช่วยตอบแบบสัมภาษณ์นี้ อย่างละเอียดตามความเป็นจริง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงวิชาการ เพื่อนำมาแก้ปัญหาและพัฒนาการประกอบอาชีพของชุมชนตำบลบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

1. สภาพการดำเนินงานในกลุ่มอาชีพของท่านเป็นอย่างไรบ้าง กรุณาตอบอย่างละเอียด

1.1.....

1.2.....

1.3.....

1.4.....

1.5.....

1.6.....

2. ท่านคิดว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพในชุมชนของท่าน

2.1

2.2.....

2.3.....

2.4.....

3. ท่านคิดว่ามีแนวทางอะไรบ้างให้เรียงตามลำดับมากไปน้อยที่ส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพ
ในชุมชนของท่าน

- 3.1
- 3.2.....
- 3.3.....
- 3.4.....
- 3.5.....
- 3.6.....
- 3.7.....
- 3.8.....
- 3.9.....
- 3.10.....

4. ความคิดเห็นอื่น ๆ

- 4.1.....
- 4.2.....

ส่วน ค : ประวัติคณะผู้วิจัย

1. หัวหน้าโครงการวิจัย

ผศ.กิจทวีสิน วิชัยดิษฐ์

Asst.Prof.Kijtaweetin Wichaidit

ตำแหน่งปัจจุบัน

- ตำแหน่งบริหาร

หัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย สองสมัย 8 ปี

- ตำแหน่งทางวิชาการ

อาจารย์ ระดับ 7

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์

อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

86 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา ดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02-2829102

E mail : Kijtaweetin@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (กศ.บ. วิชาภาษาไทย)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ. 2534 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท (กศ.ม. วิชาการอุดมศึกษา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการสร้าง

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย การสนทนาภาษาไทยให้กับนักศึกษาจีน

ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชา คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสร้างสื่อ CAI วิชาภาษาไทยเพื่อการนำเสนอ ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ วิชาสนทนาภาษาไทย

ประสบการณ์พิเศษ ไปสอนภาษาไทย ที่วิทยาลัยเทคโนโลยีการอาชีพหนานหนิง ประเทศจีน

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ผลงานวิจัย/ผลงานวิชาการ

การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดตารางสอนในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 3 อาจารย์สัมภาษณ์ สุวรรณศิริ สัดส่วนการทำวิจัย 10 %

Ajan Sampart Suwankiri

หมายเลขบัตรประชาชน

ที่อยู่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
517 ถ. นครสวรรค์ แขวงสวนจิตรลดา ดุสิต
กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 02-6299153-7
โทรศัพท์มือถือ 082-6092378

ประวัติการศึกษา

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมสิ่งทอ)
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ครุศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา)
ขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ความชำนาญพิเศษ

การถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน กลุ่มเป้าหมาย

ประสบการณ์งานวิจัย

การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา พ.ศ. 2554
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อยอดแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษสิ่งทอ
พ.ศ. 2555
รางวัลนักวิจัยดีเด่นสืบกว่าโครงการ ด้านสิ่งทอและการถ่ายทอด
เทคโนโลยีสู่ชุมชนกลุ่มเป้าหมาย

2. ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรภัทร ตันติทวีกุล สัดส่วนทำวิจัย 20 %

(Asst. Prof. Jirapat Tantitawekul

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ถนนพิษณุโลก แขวงจตุจักร ดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02-2829102 โทรสาร 02-2823718

ประวัติการศึกษา

คบ. พลศึกษา

ครุศาสตร์มหาบัณฑิต พลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กำลังศึกษาวิทยาศาสตร์ดุริยางค์บัณฑิต (วิทยาศาสตร์การกีฬา)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นทำวิทยานิพนธ์

3. ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชชนะ มิตรสัมพันธ์ สัดส่วนทำวิจัย 20 %

Asst. Prof. Chaichana Mitsumphan

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ระดับ 8)

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ถนนพิษณุโลก แขวงจตุจักร ดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02-2829102 ต่อ 4222 โทรสาร 02-2810093

E-mail : Chai_Mit@Hotmail.com

ประวัติการศึกษา ปริญญาตรีการศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.พลศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กรุงเทพฯ รุ่นที่ 8 พ.ศ. 2524

ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.พลศึกษา)มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร พ.ศ.2534ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม. การตลาด)

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กรุงเทพฯ พ.ศ. 2535

ประสบการณ์

1. หัวหน้าแผนกเทคโนโลยีทางการศึกษา
2. อาจารย์ผู้ควบคุมกีฬาวอลเลย์บอล, กรีฑา, วูตวูต, บาสเกตบอล เป็นต้น
3. วิทยากรผู้นำด้านนันทนาการภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยฯ
4. อาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นระดับ ปวช., ปวส.และปริญญาตรี

ผลงานวิจัย

1. การปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร (ผู้วิจัยร่วม) งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2548, พ.ศ. 2549
 2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร (ผู้วิจัย) งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2549, พ.ศ. 2550
 3. ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร(ผู้วิจัย)งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2551, พ.ศ. 2552
-

ผลงานตำรา
หรือหนังสือ

1. แบบเรียนพลานามัยและแบบฝึกหัดรายวิชา พพ. 101 (สุขศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร พ.ศ. 2533 ผู้แต่งนายชัยชนะ มิตรสัมพันธ์ และนายสุคี ศิริวงศ์พากร
2. แบบเรียนพลานามัยและแบบฝึกหัดรายวิชา พพ. 102 (สุขศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนครพ.ศ. 2533 ผู้แต่ง นายชัยชนะ มิตรสัมพันธ์ และนายสุคี ศิริวงศ์พากร

การศึกษาดูงาน

1. ศึกษาดูงานประเทศจีน เชียงไฮ้ ซูโจว และอู่ซี ระหว่างวันที่ 1 - 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2548
2. ศึกษาดูงานประเทศยุโรป 3 ประเทศ คือ อิตาลี สวิสเซอร์แลนด์ และฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ 20 - 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2549

4. ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 3

นายขจรเกียรติ ขุนชิต สัดส่วนทำวิจัย 20 %

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ถนนพิษณุโลก แขวงจิตรลดา ดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02-2829102

ประวัติการศึกษา

คบ. พลศึกษา

คม. พลศึกษา มศว. ประสานมิตร

กำลังศึกษาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (วิทยาศาสตร์การกีฬา)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 4

ผศ.ดร.เกษสุณีย์ บำรุงจิตต์ สัดส่วนทำวิจัย 20 %

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ถนนพิษณุโลก แขวงจิตรลดา ดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02-2829102

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์

E-mail: Katesunee2011@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

ประกาศนียบัตรวิจัยทางการศึกษา ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2550

ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ พ.ศ. 2543

ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาอุดมศึกษา วิจัยการศึกษา การบริหารอุดมศึกษา

หลักสูตรอุดมศึกษา) พ.ศ. 2555 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิชาที่ชำนาญเป็นพิเศษ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ การสร้างสื่อ

การสอนทางอิเล็กทรอนิกส์และการถ่ายทอดความรู้สู่เยาวชนและประชาชน

ประสบการณ์งานวิจัย เป็นผู้อำนวยการแผนวิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัยเดี่ยว มากกว่า 20 โครงการ

